

MEZI SVÝMI

PINKAVOVÁ MICHAELA

Mezi svými

Diplomová práce

autor:

Bc. Michaela Pinkavová

vedoucí práce:

_Ing. arch. Josef Mádr

odborný asistent:

_Ing. arch. Štěpán Tomš

oponent:

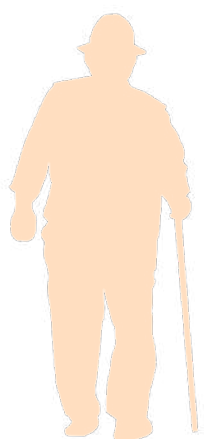
_Ing. arch. Tereza Červená

Fakulta architektury ČVUT

Ústav navrhování II

LS 2024/25

01 ÚVODNÍ ČÁST

ÚVOD

Stárnutí populace je jedním z nejvýraznějších demografických trendů současnosti. Zatímco se život populace stále prodlužuje, přístupy k bydlení seniorů zůstávají v mnoha ohledech stále v minulosti. Česká republika disponuje velkým počtem institucionální péčí - domovy pro seniory či domovy se zvláštním režimem, ty bohužel často nenaplňují potřebu individuálního prostoru, autonomie a důstojnost obyvatel.

Velkým tématem v oblasti sociální péče je deinstitucionalizace a decentralizace a to představuje i v architektuře hledání nových forem péče a nové formy bydlení, které by kladlo důraz na přirozené prostředí, komunitu a hlavně zachování soběstačnosti. Je nezbytné nejen transformovat stávající služby, ale především jde o zásadní změnu přístupu, kdy senioři budou aktivní obyvatelé a ne jen pouze klienty zařízení.

V této diplomové práci se věnuji vlivu prostorovému uspořádání na kvalitu života seniorů. Zabývá se hledáním možností, jak navrhnout prostředí, které bude podporovat integraci v rámci města, bezpečí, sociální kontakt i podporovat nezávislost obyvatel. Navrhuji tedy bydlení pro seniory na břehu Ostravice v centru Ostravy, kde se setkává klid přírody kolem řeky s městskou dostupností a komunitním charakterem.

Téma jsem si vybrala kvůli tomu, že jsem sama jednu dobu pomáhala seniorovi, který byl uvázan na invalidní vozík a vím, jaké pro něj byly překážky v rámci zapojování se do běžného života mimo dění.

CÍLE PRÁCE

Cílem práce je navrhnout model bydlení, který bude odpovídat současným společenským i individuálním potřebám stárnoucí populace – a zároveň ukázat, že deinstitutionalizace není jen sociální strategií, ale také výzvou a příležitostí pro soudobou architekturu.

V této práci se zaměřuji na výběr vhodného pozemku v centru Ostravy, které by splňovaly kritéria pro vybudování současného bydlení pro seniory. Navržený objekt by měl nejen zajišťovat bezpečí a komfort pro seniory, ale také podporovat jejich aktivní zapojení do života města. Nelíbí se mi to, co se děje dnes a to, že seniory vyháníme z měst do přírody. Samozřejmě se tato varianta může některým seniorům líbit, ale myslím si, že bychom jim měli dát prostor i ve městech, kde jsou nedílnou součástí komunity.

Také je potřeba nevytvářet velké komplexy, kde se na jednom místě schází stovky seniorů, ale je lepší vytvářet menší bydlení, který navozuje pocit domova. Snažit se decentralizovat jejich rozmístění v rámci města a taky nevytvářet pouze ústavy ale hlavně bydlení pro ně příjemné a blízké domovu, ne ústavu.

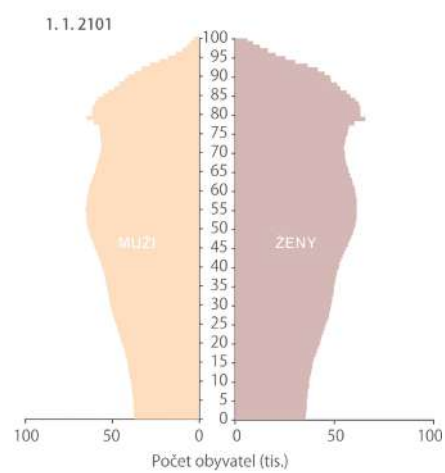
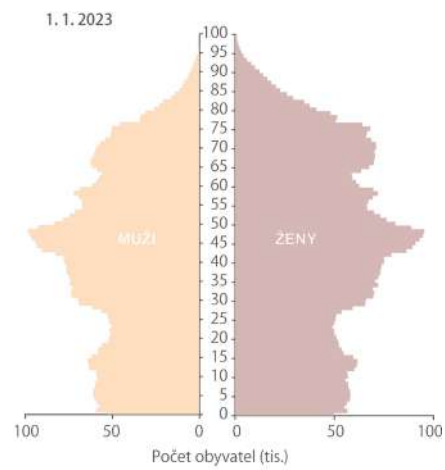
02 REFORMA BYDLENÍ

ÚVOD DO PROBLEMATIKY

Stárnutí populace je jedním z nejvýraznějších demografických trendů současné doby, jehož důsledky se projevují napříč celou společností. Česká republika, podobně jako většina evropských zemí, čelí rostoucímu podílu seniorů, což přináší nové výzvy nejen v oblasti zdravotní a sociální péče, ale také v oblasti bydlení. Města jsou tak postavena před úkol přizpůsobit svoji infrastrukturu tak, aby splňovala potřeby starší generace a zajistila důstojné a kvalitní podmínky pro jejich každodenní život. Taky je potřeba, aby se senior cítil jako doma, a ne jako v nějaké instituci. Na obr. 1 lze pozorovat predikovaný vývoj společnosti až do roku 2101. Lze vyčíst, že seniorů bude stále přibývat a tento problém je potřeba řešit s předstihem.

”

” Ročně se v České republice uchází o místo v nějakém zařízení okolo 12000 seniorů. A čekací doba trvá většinou 1-3 roky. *

Obr. 1 Demografické křovky 2023 - 2101

DEINSTITUCIONALIZACE

ÚSTAVNÍ MODEL

velké budovy a areály

koncentrace lidí s různým postižením na jednom místě

nedostatek soukromí

izolace od běžného světa

paternalistický přístup (uživatel v roli velkého dítěte)

důraz na zdraví, bezpečí a hygienu

nutnost přizpůsobit se režimu, malý prostor pro vlastní rozhodování

uživatel přichází za službou do ústavu

MODEL SOIÁLNÍHO ZAČLENĚNÍ SENIORŮ

běžný život v běžném prostředí (bydlení, práce a trávení volného času probíhá na jiném místě, v běžném prostředí)

bydlení v bytě v běžné zástavbě

dostatek soukromí

dostatek kontaktu s okolím, se sousedy, s přáteli

posílení dospělé role, možnost volby a rozhodování o sobě

právo na přiměřené riziko

případná služba přichází za uživatelem (k němu domů)

HISTORIE PÉČE O SENIORY

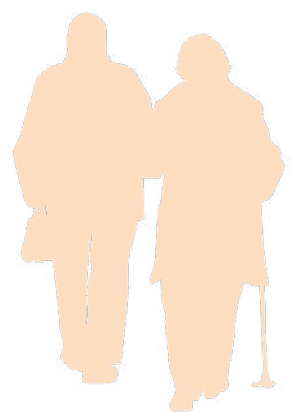
Péče o starší generace byla původně zajišťována především rodinou, často prostřednictvím výměnkářského systému. Tento model, kdy starší členové rodiny žili s mladšími, měl své výhody, ale často také nedostatky, zejména pokud šlo o zajištění důstojnosti a bezpečí. Pokud se rodina o seniory nemohla nebo nechtěla postarat, často končili na okraji společnosti v nevyhovujících podmínkách.

Ve středověku začala vznikat organizovaná péče o seniory, která se opírala o charitativní činnost církve, obcí a státu. Špitály, kláštery a zařízení pro chudé poskytovaly základní pomoc, jako bylo jídlo a přístřeší. Ačkoli byly tyto instituce původně zaměřeny na širokou škálu potřebných, postupně se staly místem péče i pro staré lidi. Příkladem mohou být špitály v Praze, jako Malostranský špitál z roku 1484 nebo Novoměstský špitál Pod Slovany z roku 1505.

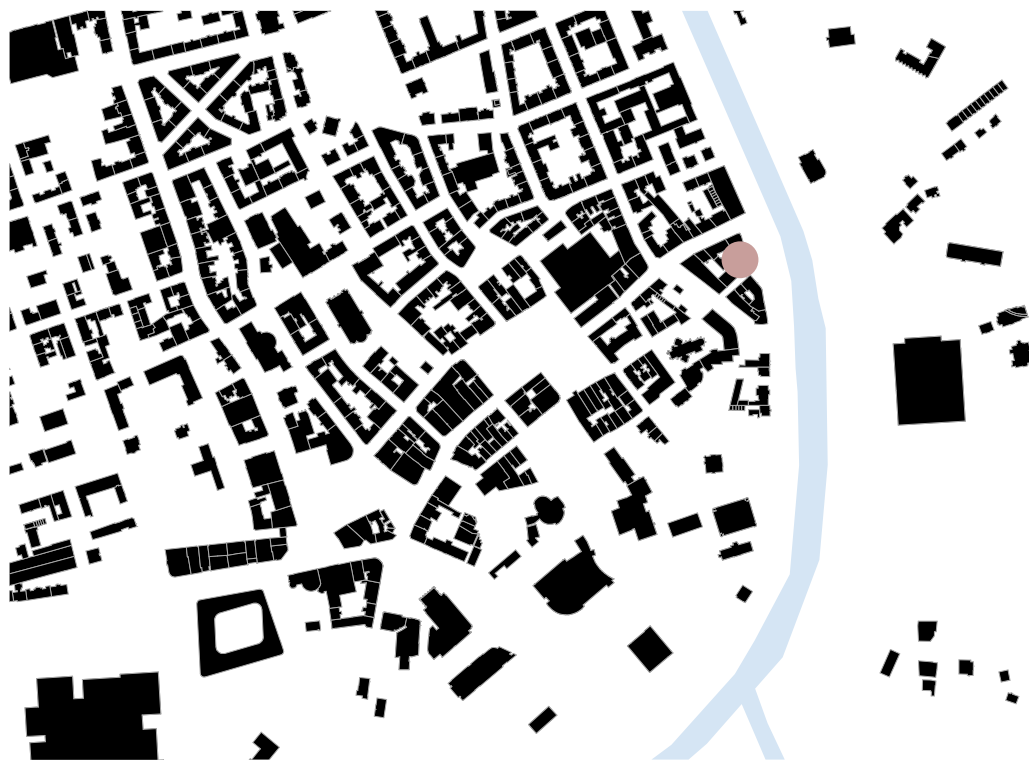
Významné změny přinesla vláda císaře Ferdinanda I. a následně reformy Marie Terezie a Josefa II., které přenesly péči o seniory z církevní sféry do kompetence vrchnosti. Vznikaly chudobince, starobince a další zařízení, která zajišťovala základní materiální potřeby. Přesto tyto instituce často nenaplňovaly individuální potřeby a důstojnost obyvatel.

S nástupem Československa došlo k pokroku. V roce 1929 byly například založeny Masarykovy domovy v Praze-Krči, které nabízely moderní péči. Po roce 1948 převzal péči o seniory stát a zařízení byla sjednocena pod názvem „domovy důchodců“. Přesto hromadné ubytování seniorů ve velkokapacitních institucích stále neřešilo všechny potřeby.

V současnosti se klade důraz na individuální přístup, podporu života seniorů v domácím prostředí a menší specializovaná zařízení.

03 ANALÝZA ÚZEMÍ

A PROČ ZROVNA OSTRAVA?

Ostrava je město, kam jsem docházela na střední školu a trávila dostatek času, abych ho poznala. Jedná se o 3. největší město ČR s 273 483 obyvateli a dlouhodobě se jako další města setkává s malou kapacitou bydlení pro seniory, proto na to reaguji tímto návrhem. V centru Ostravy se nachází spousta nevyužívaných pozemků (proluk), kdy jsem vybrala nejvhodnější pro tento typ bydlení.

DOPRAVA

HODNOTY

300m

- 1 Katedrála Božského spasitele
- 2 Stará radnice Ostrava
- 3 Kostel sv. Václava
- 4 Slezskoostravský hrad
- 5 Most Miloše Sýkory
- Řeka Ostravice

HISTORIE OSTRAVY

První písemná zmínka o Ostravě pochází z roku 1267, kdy byla založena jako královské město podél řeky Ostravice. Tato řeka později tvořila hranici mezi Moravou a Slezskem, a i dnes rozděluje město na Moravskou a Slezskou část.

Zásadní proměna Ostravy nastala v 19. století s objevem černého uhlí. Roku 1763 byla nalezena první ložiska a v roce 1830 zahájena průmyslová těžba. To dalo vzniknout rozsáhlému hornickému a hutnímu průmyslu, který se stal motorem růstu celého regionu. Ostrava se proměnila z malého města v průmyslové centrum známé jako „ocelové srdce republiky“. Významným podnikem byla zejména Vítkovická železárna, založená v roce 1828.

Ve 20. století, především po druhé světové válce, zažila Ostrava rozsáhlou urbanizaci a industrializaci. Během komunistického režimu byla oblast silně zatížena těžkým průmyslem, což vedlo k ekologickým problémům. Po roce 1989 došlo k útlumu těžby uhlí a postupné transformaci města z industriálního centra na moderní metropoli zaměřenou na služby, kulturu a vzdělávání.

Dnes je Ostrava městem s bohatým industriálním dědictvím, které se odráží například v revitalizovaném areálu Dolních Vítkovic. Město se profiluje jako kulturní a univerzitní centrum s výrazným důrazem na konverzi bývalých průmyslových areálů a rozvoj moderní městské infrastruktury. Ostrava se paradoxně dnes řadí k nejzelenějším městům České republiky, kdokoliv ji navštíví, bývá tímto překvapen.

Hypotetická rekonstrukce podoby Moravské Ostravy i s městským opevněním kolem roku 1750 (E.Kolb, 1942)

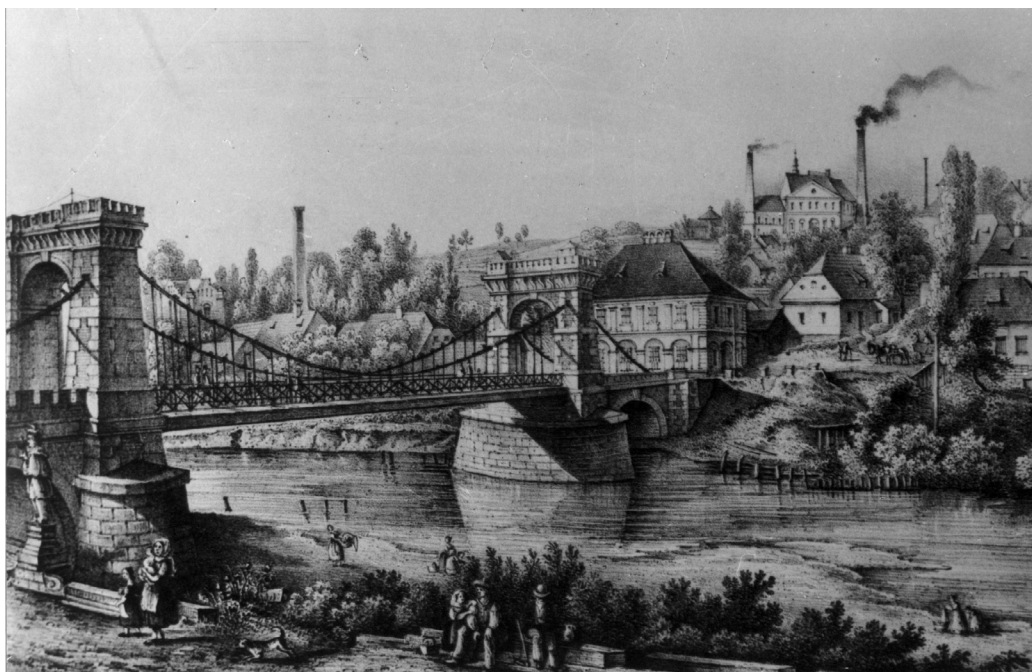
MOST MILOŠE SÝKORY

Most Miloše Sýkory spojuje ostravské městské části Moravskou Ostravu a Přívoz přes řeku Ostravici. Byl postaven v letech 1910–1913 podle návrhu pražského inženýra Františka Mencla a představoval tehdy technicky vyspělou ocelovou konstrukci, která významně přispěla k propojení a rozvoji města.

Během druhé světové války, v dubnu 1945, sehrál most důležitou roli v závěrečné fázi osvobozování Ostravy. Miloš Sýkora, tehdy devatenáctiletý člen odboje, se obětoval, aby zabránil německému zničení mostu – podle poválečné verze událostí za tuto statečnost zaplatil životem. Na jeho počest byl most po válce přejmenován.

Dnes je Most Miloše Sýkory jedním z významných historických symbolů města Ostravy, propojujícím nejen dva břehy, ale i historické události s aktuálním městským životem.

PŮVODNÍ MOST

Dne 15. září 1886 se zřítil 123 metrů dlouhý řetězový most přes Ostravici spojující Moravskou a Polskou Ostravu postavený v roce 1851 podle návrhu ing. Josefa Seiferta. Neštěstí se odehrálo po 8. hodině ranní, když se po mostě přesouvala jednotka hulánů, z nichž někteří jeli na koních a další pochodovali. V té době se zde nacházelo také několik civilních osob a dva vozy, z toho jeden naložený uhlím. Pochod vojáků most rozkolísal a ten se vzápětí zřítil. Na místě zahynuly dvě děti, dvě ženy a následkům zranění podlehly později další dvě osoby. Z posudků, které byly součástí soudního líčení s předpokládanými viníky neštěstí, v první řadě s ing. Františkem Heinzem, který byl odpovědný za kontrolu mostní konstrukce, vyplynulo, že nosný řetěz mostu byl v místě výstupu z řetězové komory na moravskoostravské straně zrezavělý. Příčinou poškození bylo nahromadění průmyslových nečistot v nízko umístěných otvorech pro řetězy. Tato část mostu byla podle znalců navržena chybně a F. Heinz byl zbaven obvinění.

HISTORICKÉ MAPY

HISTORICKÁ MAPA 1880
1:3000

HISTORICKÁ MAPA 1900
1:3000

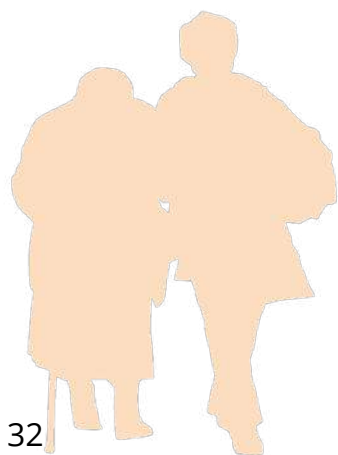
HISTORICKÁ MAPA 1925
1:3000

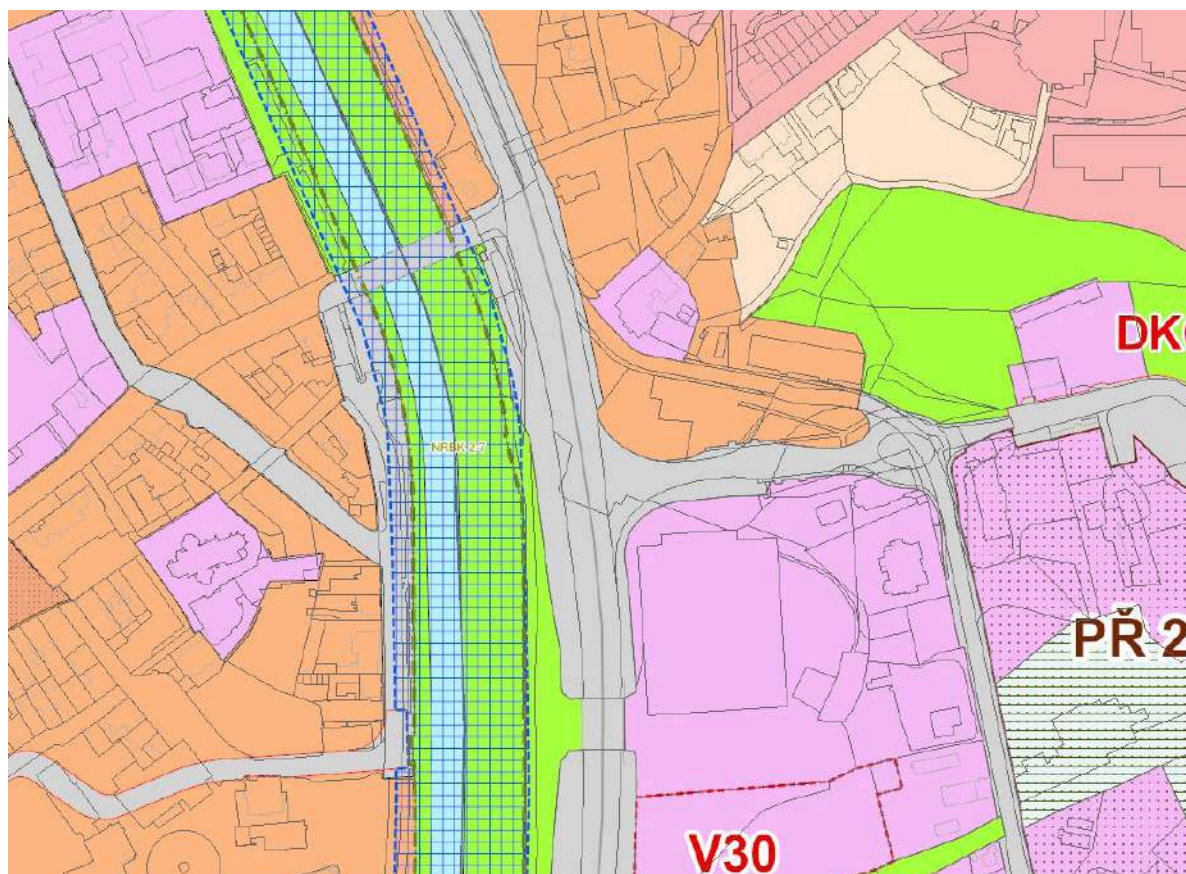

HISTORICKÁ MAPA 1987
1:3000

ÚZEMNÍ PLÁN

Z pohledu řešeného území v rámci této práce se jedná o oblast vymezenou jako plochy smíšené (bydlení a občasná vybavenost).

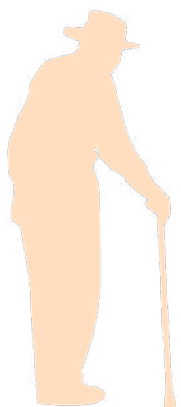

- plochy smíšené - bydlení a občanské vybavení
- občanské vybavení
- bydlení v rodinných domech
- plochy pozemních komunikací (včetně tramvajového pásu)
- krajinná zeleň
- plochy vodní a vodohospodářské

04 VÝBĚR POZEMKU

VÝBĚR VHODNÉ PARCELY

Při výběru parcely jsem se zaměřovala na výběr proluky v centru, aby senioři, kteří se do objektu přestěhují, nemuseli opouštět tuto lokalitu, která je jim dobře známá. Obvykle se senioři umísťují na okraj města, mimo místo, kde celý život žili, což si myslím, že není dobře, protože ztrácí své dosavadní vazby. Důležitým faktorem byla také dobrá dopravní dostupnost, občanská vybavenost, ale také možnost vyrazit do přírody.

SWOT analýza

Strengths

Zvolená poloha
– snadný přístup ke službám, obchodům a institucím

Typologie
– deinstitucionalizace ústavu, pokud je senior ještě soběstačný, může být v komunitě

Blízkost k řece Ostravici
– klidové zóny pro relaxaci, možnost procházek

Dopravní napojení
– trolejbusové a autobusové zastávky v docházkové vzdálenosti

Weakness

Ruch města
– doprava, noční život, kulturní akce mohou rušit klid

Malá půdorysná plocha
– malý pozemek nebo omezení daná okolní zástavbou

Parkování
– parkování mimo dům

Stavbní omezení
– doprava materiálu a stavební omezení v husté zástavbě města

Opportunities

Propojení s ostatními občany města
– lidé zde mohou docházet pomáhat seniorům v rámci dobrovolnictví

Spolupráce s místními organizacemi
– kulturní a vzdělávací aktivity nejen pro seniory

Revitalizace a využití nevyužitých parcel
– využití proluky

Integrace v rámci města
– zapojení společenské místnosti pro veřejnost

Threads

Urbanistická a památková omezení
– lokalita může podléhat přísným regulacím

Vysoká konkurence
– nové developerské nebo investiční záměry v okolí

Sociální napětí
– odpor části obyvatel k výstavbě sociálního nebo seniorského zařízení

Ekonomická nestabilita
– růst cen stavebních prací, materiálů a provozních nákladů

ZHODNOCENÍ

V Ostravě se nachází nespočet proluk, vybrala jsem si 3 proluky v historickém centru, které splňovaly mé požadavky a vybrala z nich tu nejideálnější.

- X vybrané pozemky
- historické centrum Ostravy

A_ŽOFÍNSKÁ

Umístění

Centrum města Ostravy

Rozloha

cca 2700m²

Vlastník pozemku

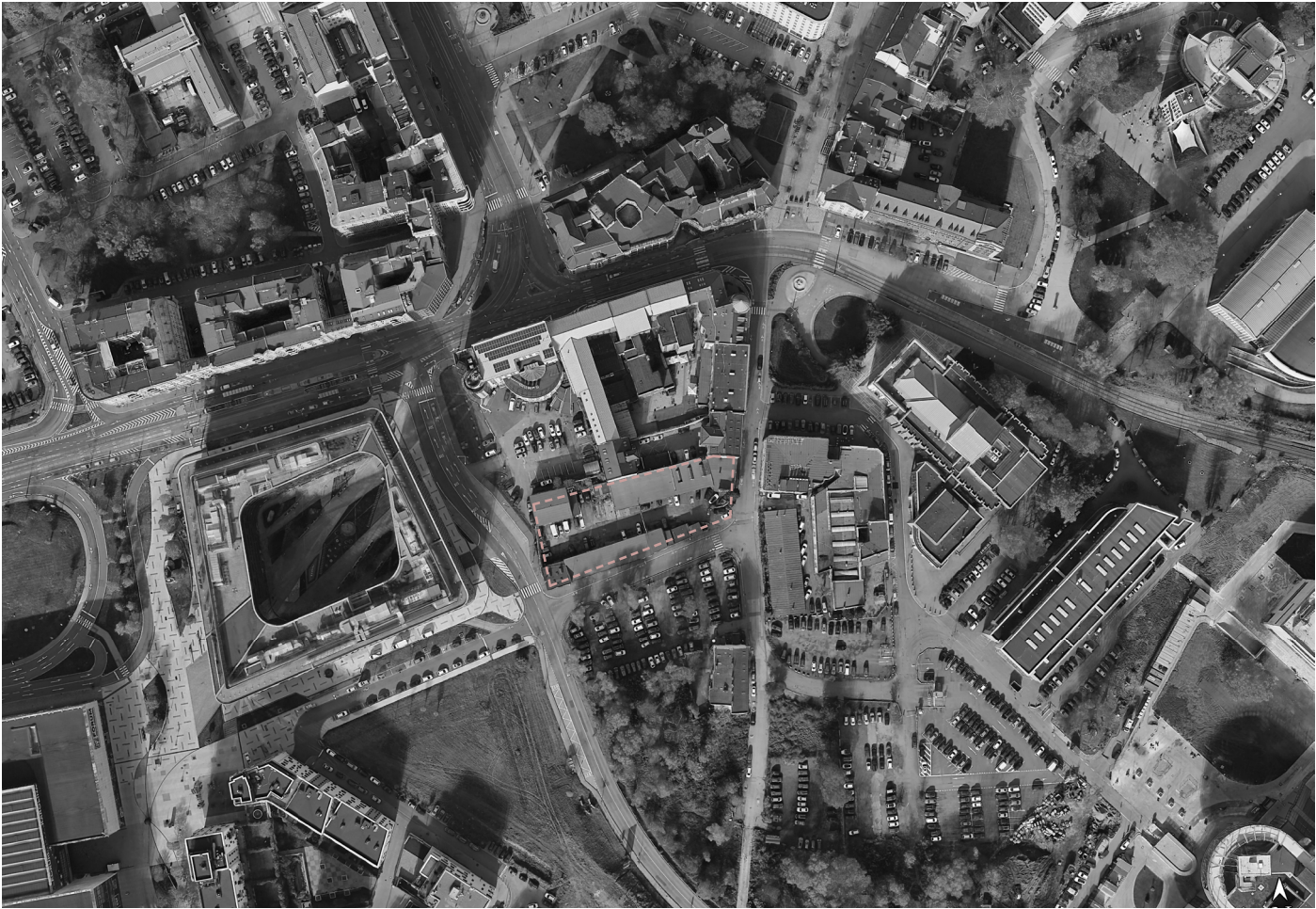
SJ Kamrád Petr a Kamrádová Šárka, Oty Pavla 873/25, Svinov, 72100 Ostrava

Umístění blízko občanské vybavenosti
V blízkosti se nachází zastávka MHD
Orientace nejdelší strany pozemku na jih

Soukromý vlastník
Kousek od frekventované silnice
Na místě dnes stojí autoservis

B_BISKUPSKÁ

Umístění

Centrum města Ostravy

Rozloha

cca 1500m²

Vlastník pozemku

Statutární město Ostrava, Prokešovo náměstí 1803/8, Moravská Ostrava, 70200 Ostrava

Umístění blízko občanské vybavenosti
V blízkosti se nachází zastávka MHD
Vlastníkem je město Ostrava

Orientace nejdelsší strany pozemku je spíše na sever
Kousek od frekventované silnice
Na místě dnes stojí trafostanice

C_KOSTELNÍ

Umístění

Centrum města Ostravy

Rozloha

cca 500m²

Vlastník pozemku

Slezské nemovitosti, s.r.o., Poděbradova 1243/7, Moravská Ostrava, 70200 Ostrava

Umístění blízko občanské vybavenosti
V blízkosti se nachází zastávka MHD
Výhled přímo na řeku Ostravici
Přímo vedle polikliniky
Dobrá orientace světových stran

Soukromý vlastník

Všechny mé požadavky jednoznačně splňuje parcela C na nábřeží Ostravice při křížení ulic Havlíčkovu nábřeží a ulice Kostelní. Poloha je navíc vyústění Malé Kodaně, kde se přes léto koná nespočet kulturních akcí, které budou moci obyvatelé domů navštěvovat. Taky se zde uzavírá křižovatka přes víkend a stává se z ní pěší zóna. Obyvatele domu budou mít možnost kulturního vyžití a skvělé integrace do města.

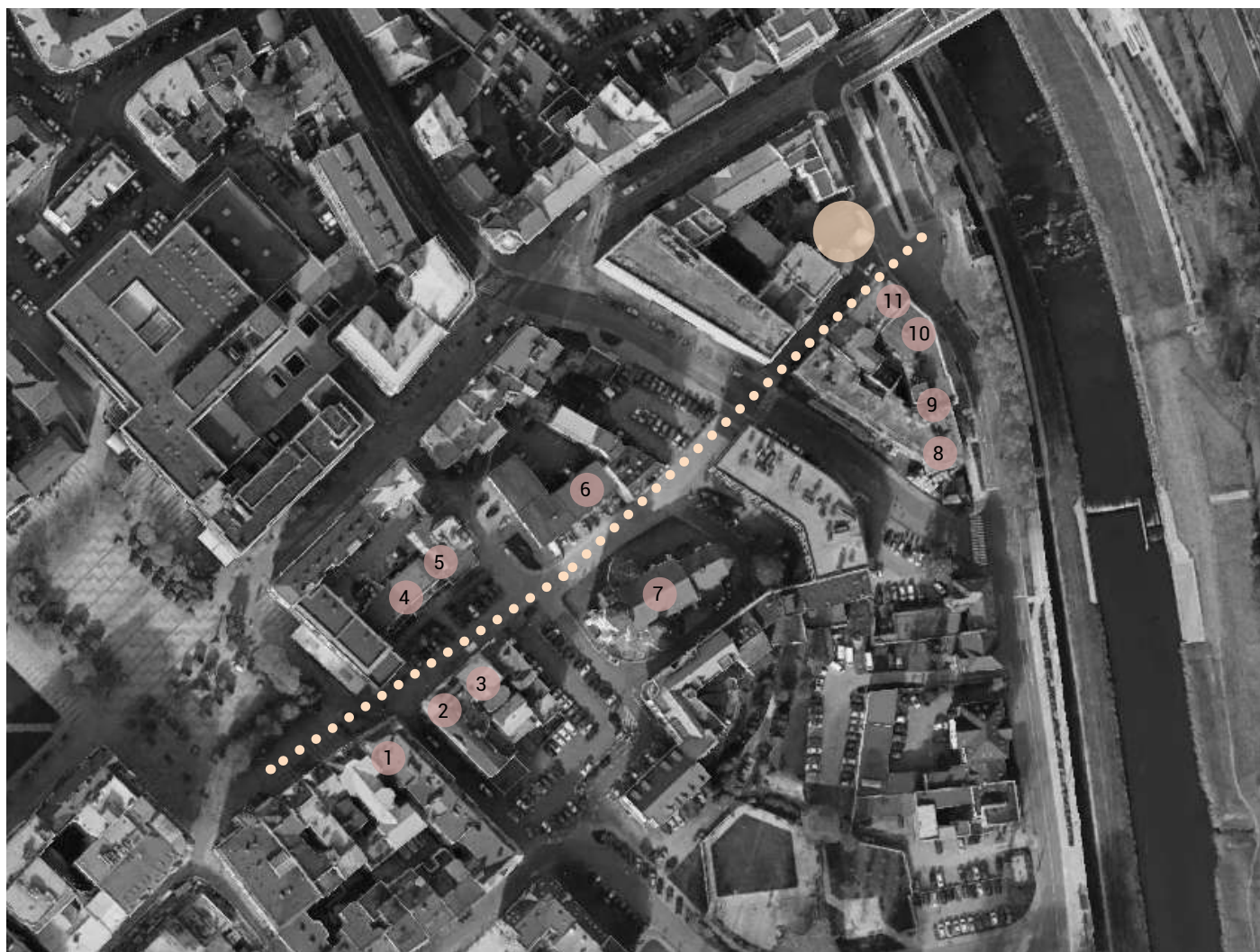
Malá Kodaň

Ostravská Malá Kodaň je živoucí čtvrtí na břehu řeky Ostravice, která v sobě spojuje historického ducha města s novodobou vizí otevřeného a komunitního prostoru. Tato lokalita se v posledních letech proměňuje v příjemné a inspirativní prostředí pro život, podnikání i odpočinek.

Umístění bydlení pro seniory právě zde nabízí jedinečnou příležitost spojit dostupnost městských služeb a kulturního dění s každodenním klidem u řeky a v zeleni. Blízkost galerií, kaváren, knihovny, kostela nebo kulturních akcí v okolí dává seniorům možnost zůstat aktivními členy městské komunity a žít důstojný, smysluplný život i ve vyšším věku.

Bydlení pro seniory v Ostravské Malé Kodani nebude pouze izolovanou institucí, ale přirozenou součástí života v městském prostředí.

..... trasa Malé Kodaně

vybraná proluka

- 1 Tankovna Ostravar
- 2 Babylon café
- 3 Vinárna U Bielase
- 4 Minikino

- 5 Minikino kavárna
- 6 Chillout bar
- 7 Kostel sv. Václava
- 8 Křupavý Frank

- 9 BumBum club
- 10 Dock club
- 11 Nox bar

AKTUÁLNÍ STAV

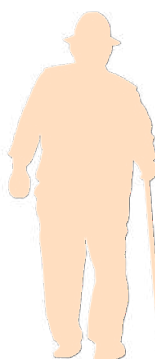

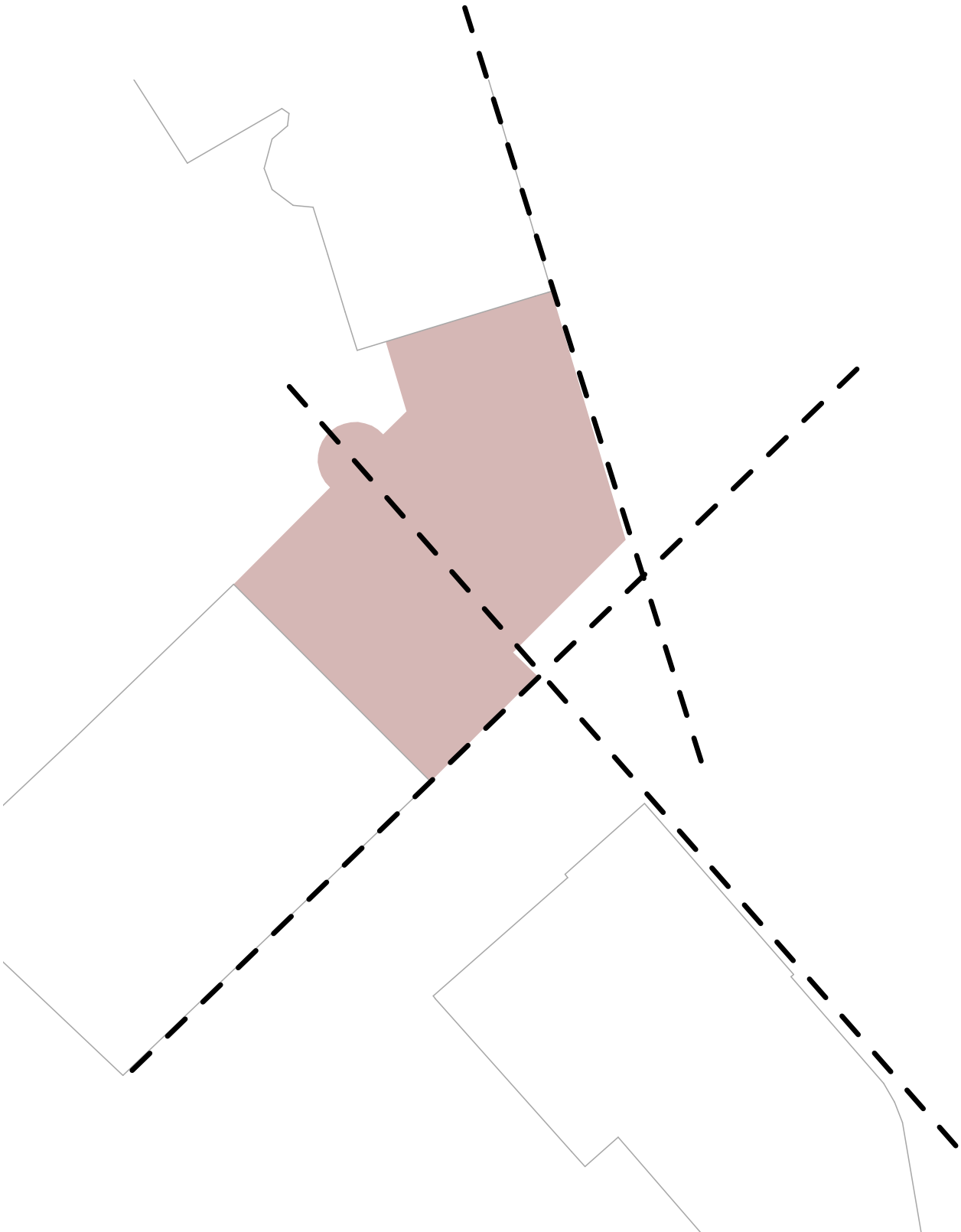

05 NÁVRHOVÁ ČÁST

URBANISMUS

Návrh pracuje s plnohodnotným dostavěním proluky, které respektuje měřítko a charakter okolní zástavby. Celý stavební objem je navržen tak, aby logicky uzavíral uliční frontu, ale v linii druhého bloku „ukusují“ část domu a vytvářejí přeprstor, kde můžou být vytaženy židle z bistra.

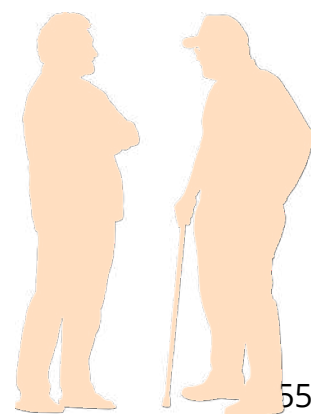

KAPACITA

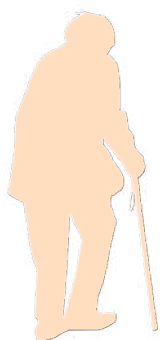
Dům nabízí různé typy bytů, od 1kk až po 4kk, které funguje jako „seniorské studentké“ bydlení, kdy spolu 3 senioři sdílejí společnou kuchyň s obývacím pojem a koupelnou. Navrhla jsem bydlení pro 29-38 seniorů, kdy tato skupina obyvatel nabízí, že se budou znát mezi sebou a přirozeně se bude vytvářet komunita, která je integrována do města. Objekt se nachází v samotném centru Ostravy a je zde požadavek na parkování, které jsem po konzultaci s dopravním specialistou, umístila do vnitrobloku v počtu 7, z toho dvě parkovací místa bezbariérové. Parkování nad kapacitu je uvažováno po dohodě s magistrátem v docházkové vzdálenosti do 400m v parkovacím domě na Černé louce.

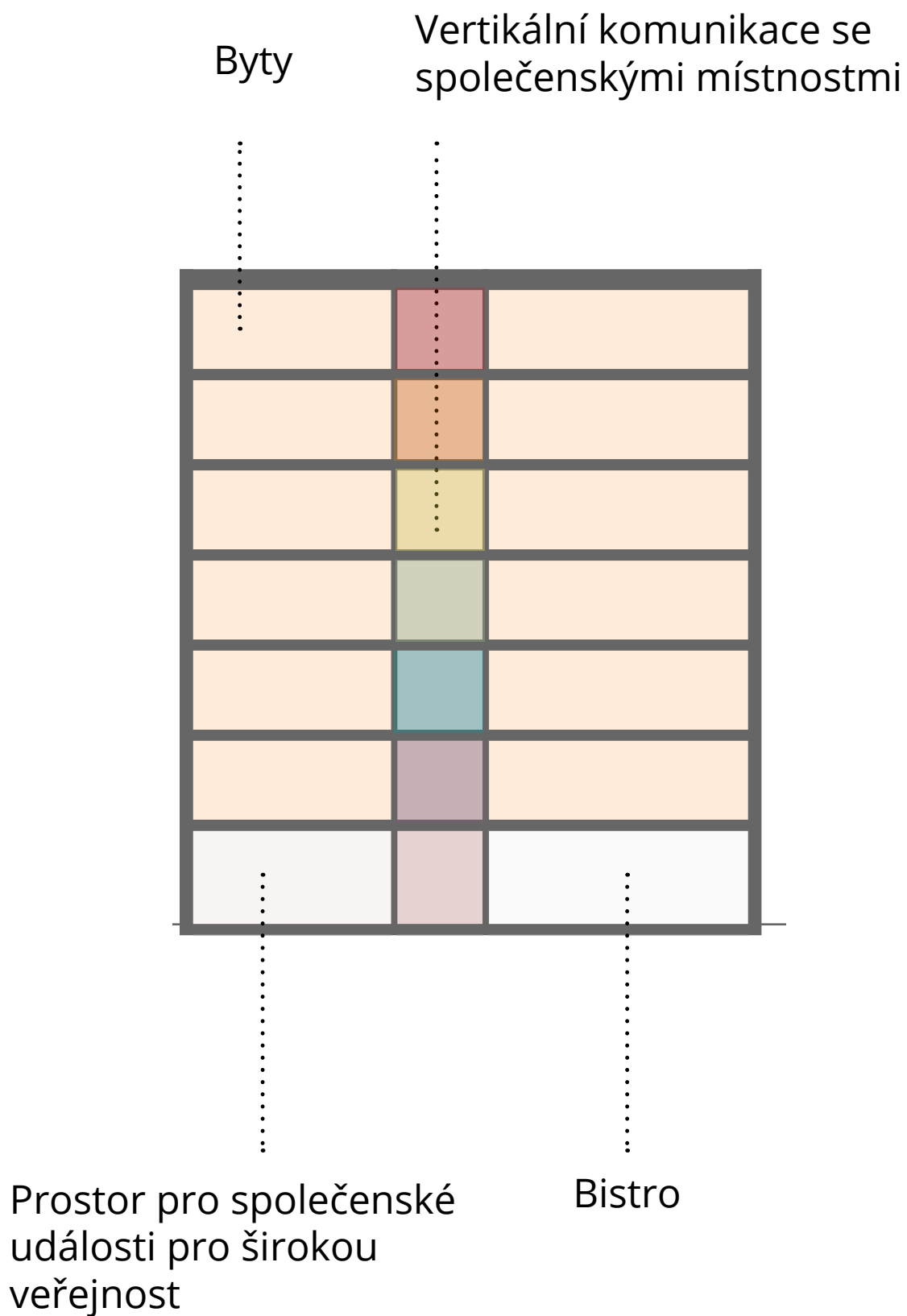
1kk	31m ²	10 bytů	10 seniorů
1kk	41m ²	4 byty	4 senioři
2kk	48m ²	5 bytů	5 seniorů (10 pokud by byl pár)
2kk	63m ²	4 byty	4 senioři (8 pokud by byl pár)
4kk	110m ²	2 byty	6 seniorů
CELKEM	cca 1200m ²	25 bytů	29 - 38 seniorů

FUNKČNÍ NÁPLŇ

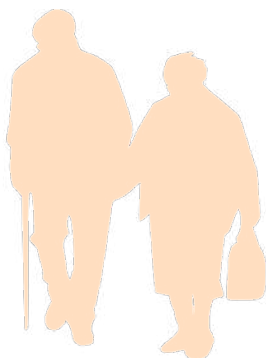
Bydlení pro seniory je obvykle řešeno chodbovým systémem, v mém návrhu jsem prověřila možnost umístit hlavní komunikaci vertikálně, kdy každé patro má jinou společenskou funkci. Šlo mi také o to, aby schodiště nefungovalo pouze jako únikové, ale jako skvělá příležitost pro obyvatele na každodenní cvičení. V parteru domu navrhuji bistro a multifunkční prostor pro širokou veřejnost, které bude skvělým zakončením Malé Kodaně.

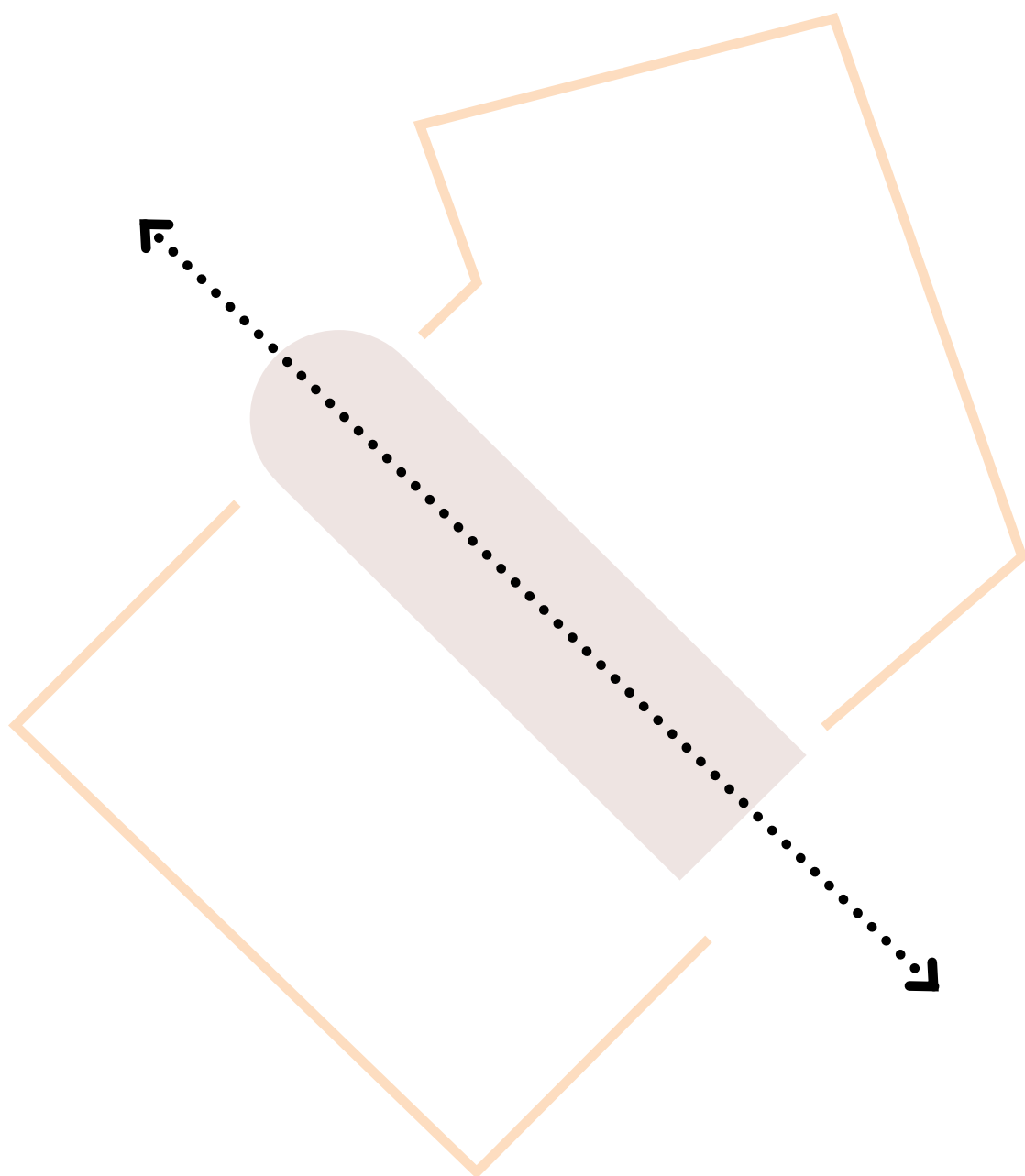

PRINCIP SPOLEČNÝCH MÍSTNOSTÍ

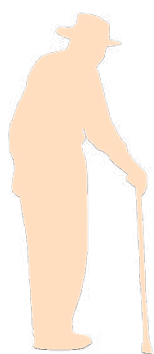
Prostor je otevřený na dvě strany – směrem do ulice i do klidného vnitrobloku, čímž je zajištěno dostatečné denní osvětlení i provětrání z obou světových stran. Směrem do ulice je navržena lodžie, která je orientována na jih, díky lodžii na obyvatele nebude pražit sluníčko a mohou plně využívat prostorné místo s čerstvým vzduchem a užívat si výhledy.

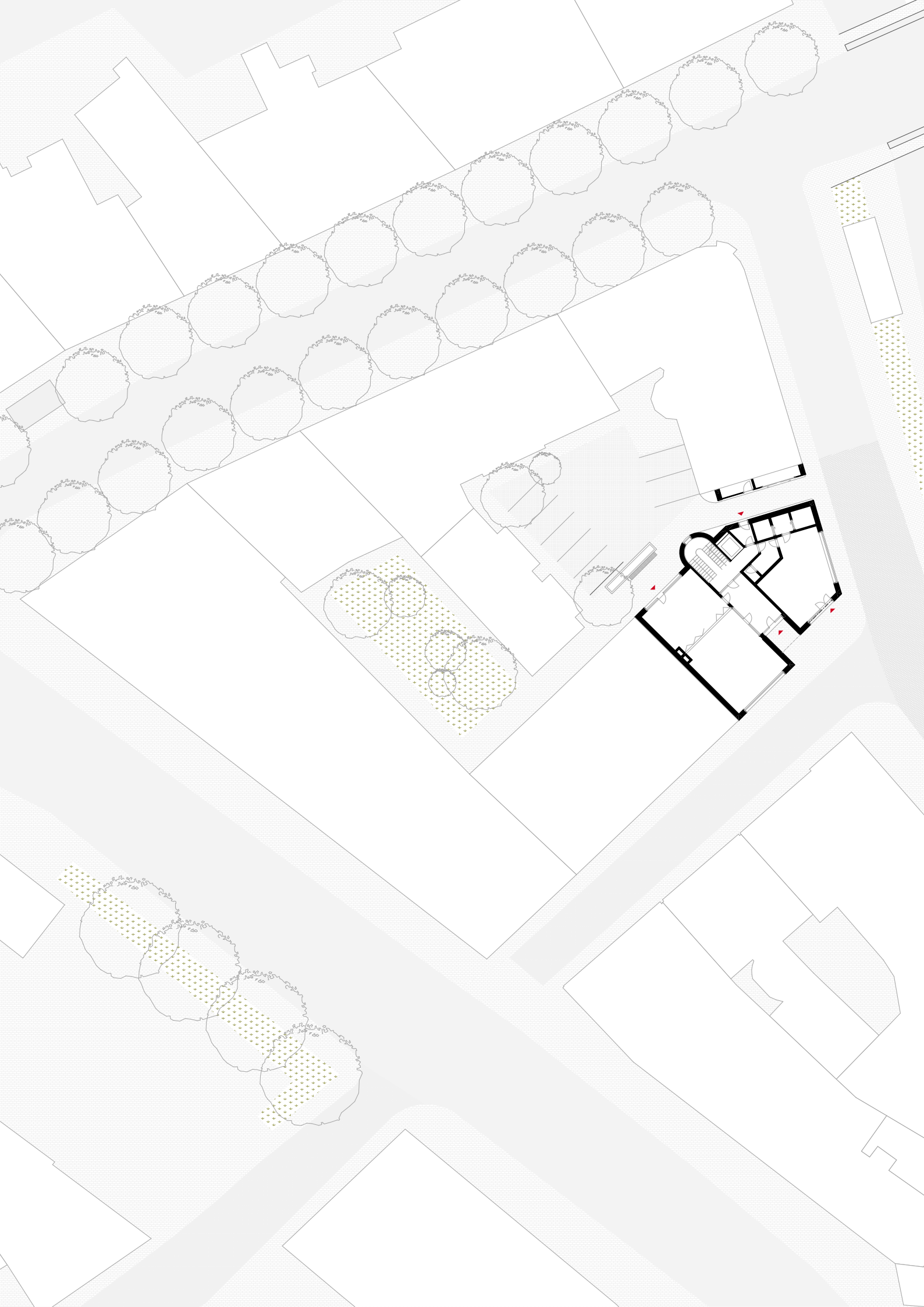

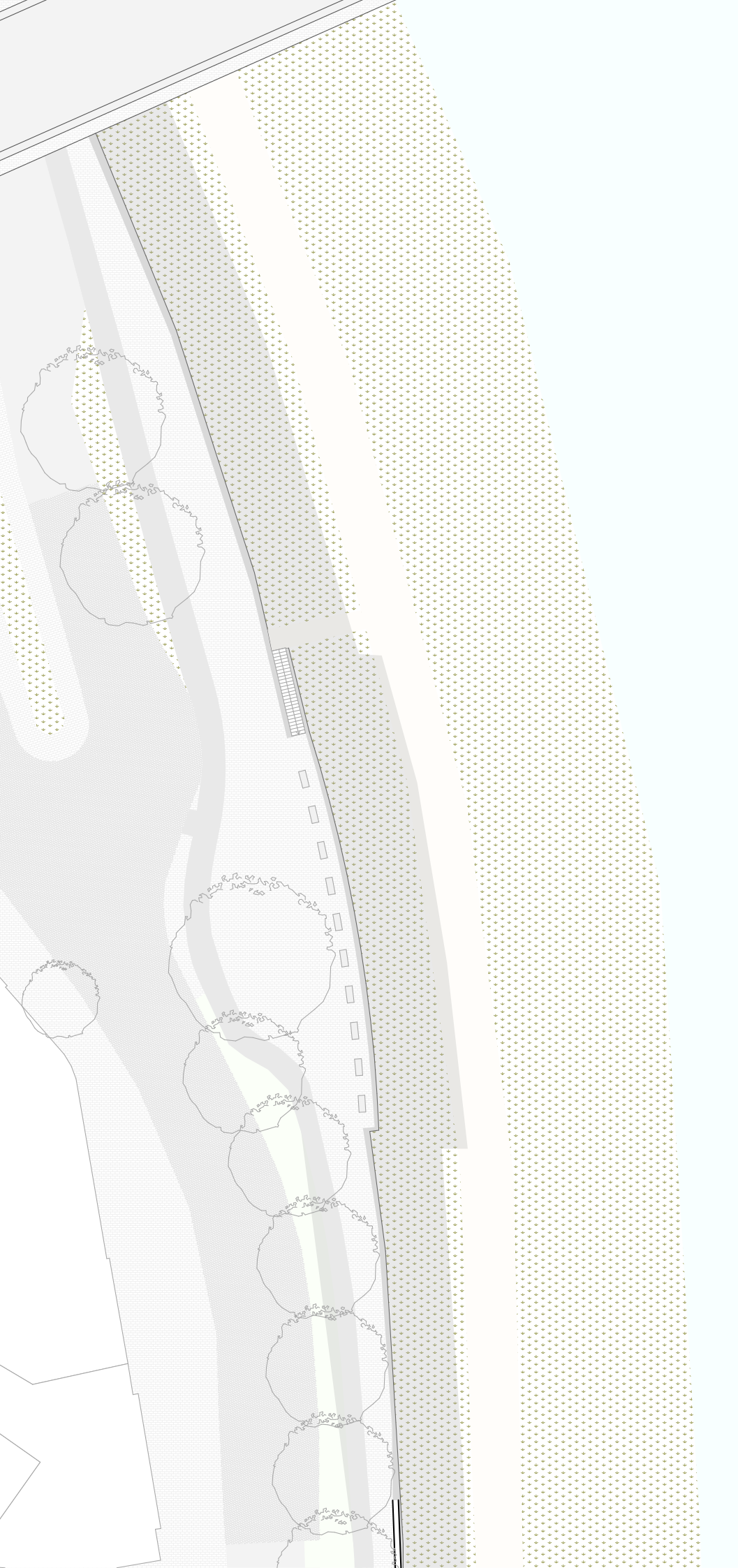
BAREVNÉ ŘEŠENÍ SPOLEČNÝCH MÍSTNOSTÍ

Pro lepší orientaci pro seniory jsem zvolila každé patro v jiné barvě pro lepší prostorovou přehlednost. Navíc má každé patro jinou funkci a vybízí obyvatele k trávení času společně.

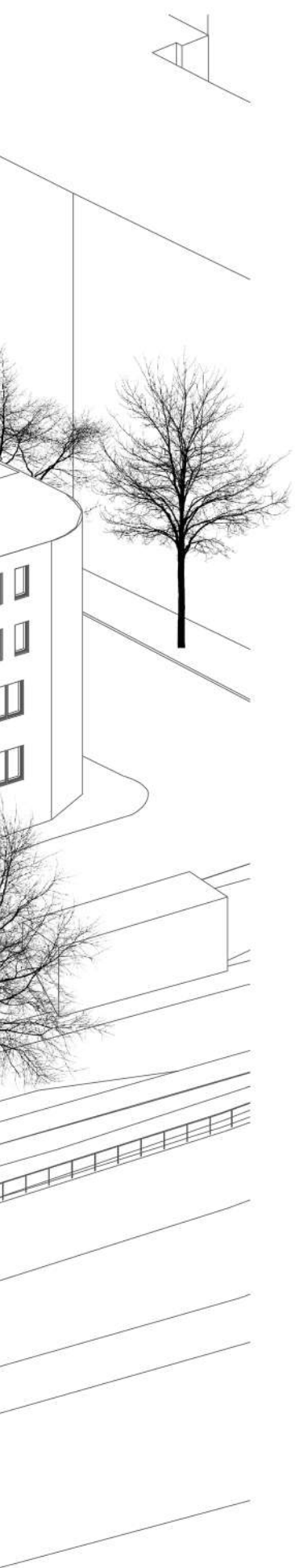
FITNESS PATRO	7NP
KREATIVNÍ ČÁST	6NP
KNIHOVNA	5NP
RELAX ZÓNA	4NP
SPOLEČENSKÉ HRY	3NP
TELEVIZNÍ SALONEK	2NP
VSTUPNÍ HALA	1NP

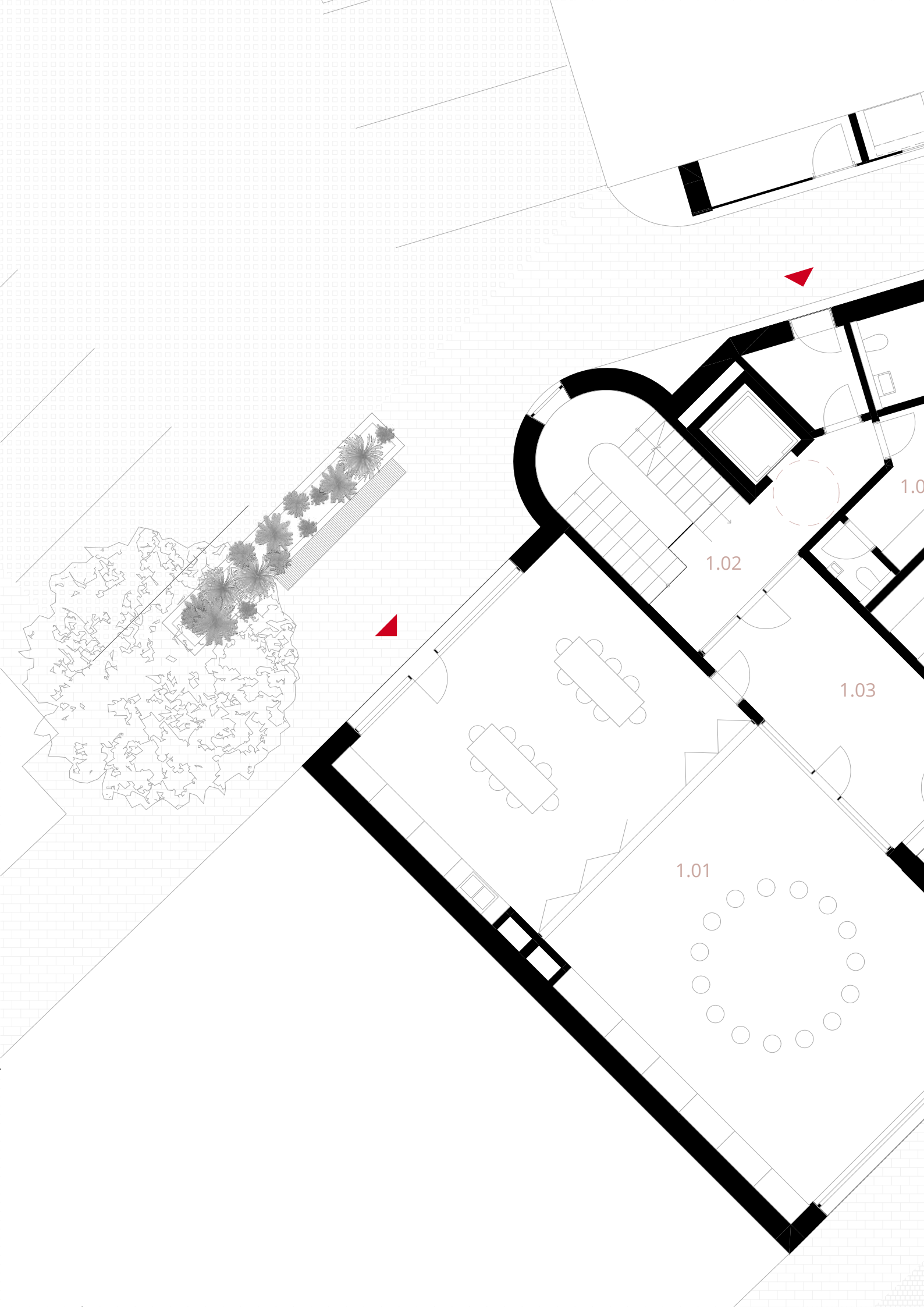

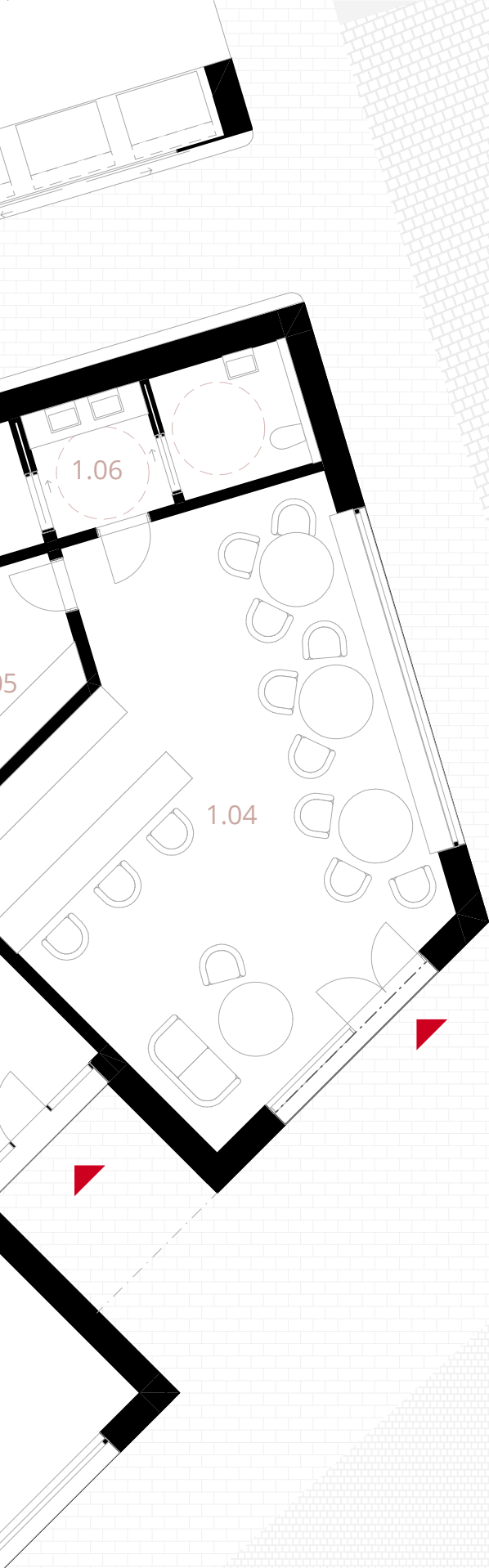
SITUACE
1:100

AXONOMETRIE
1:400

- 1.01 společenská místnost
- 1.02 komunikační jádro
- 1.03 vstupní hala
- 1.04 bistro
- 1.05 zázemí zaměstnanců
- 1.06 toalety

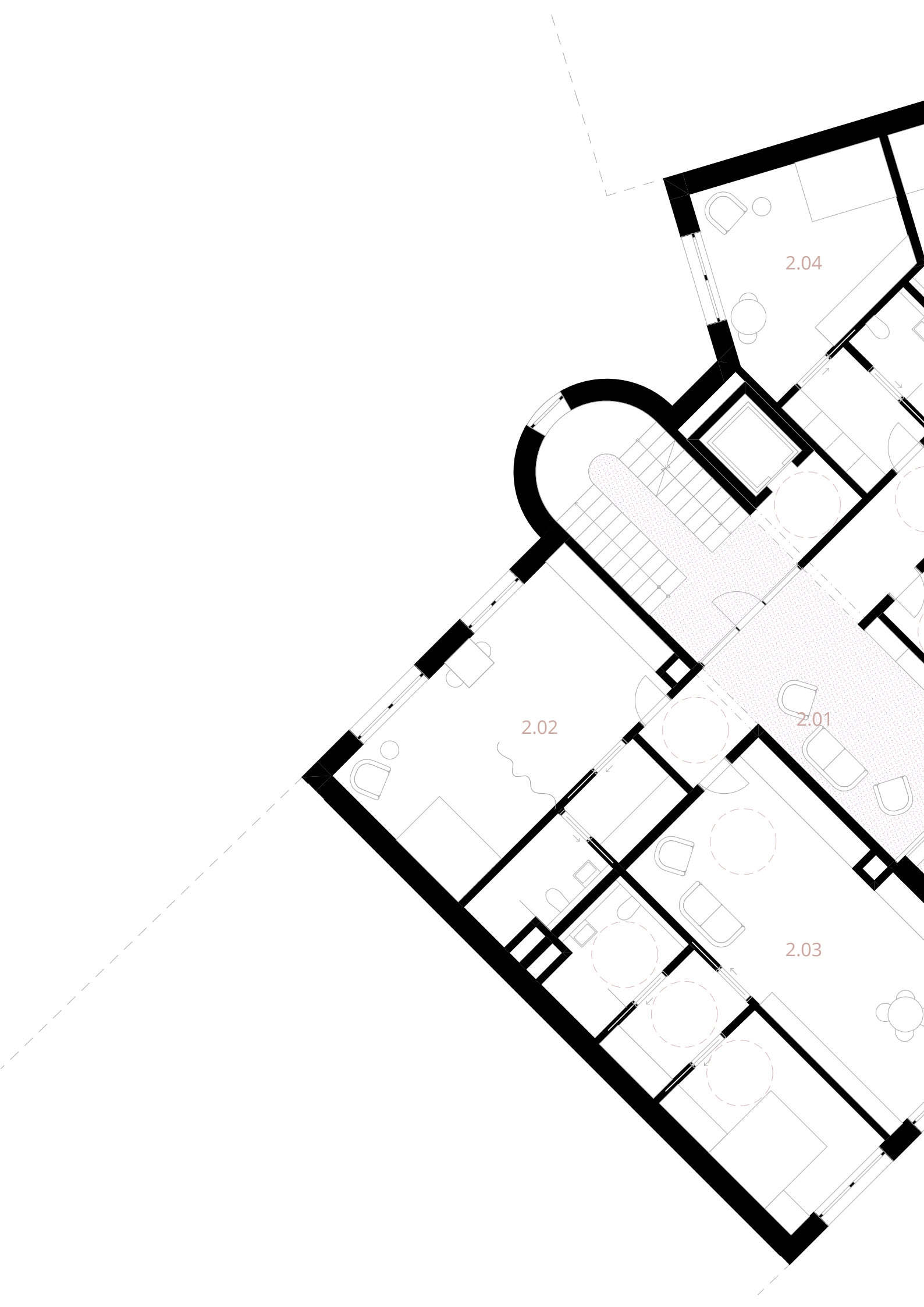
1NP
1:100

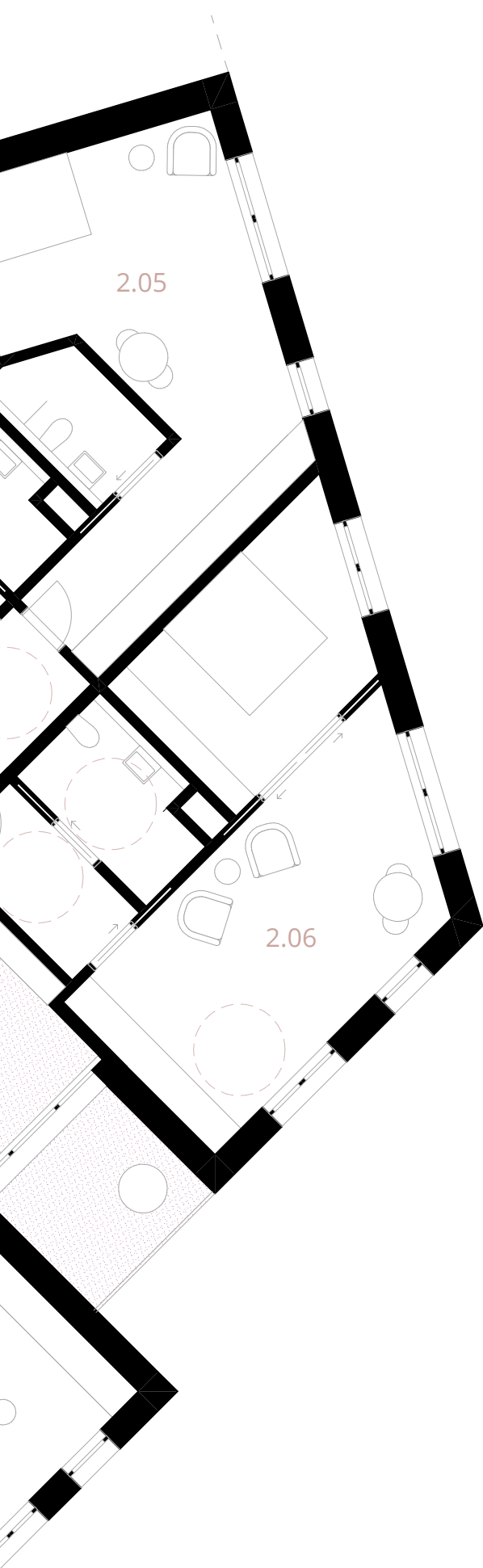

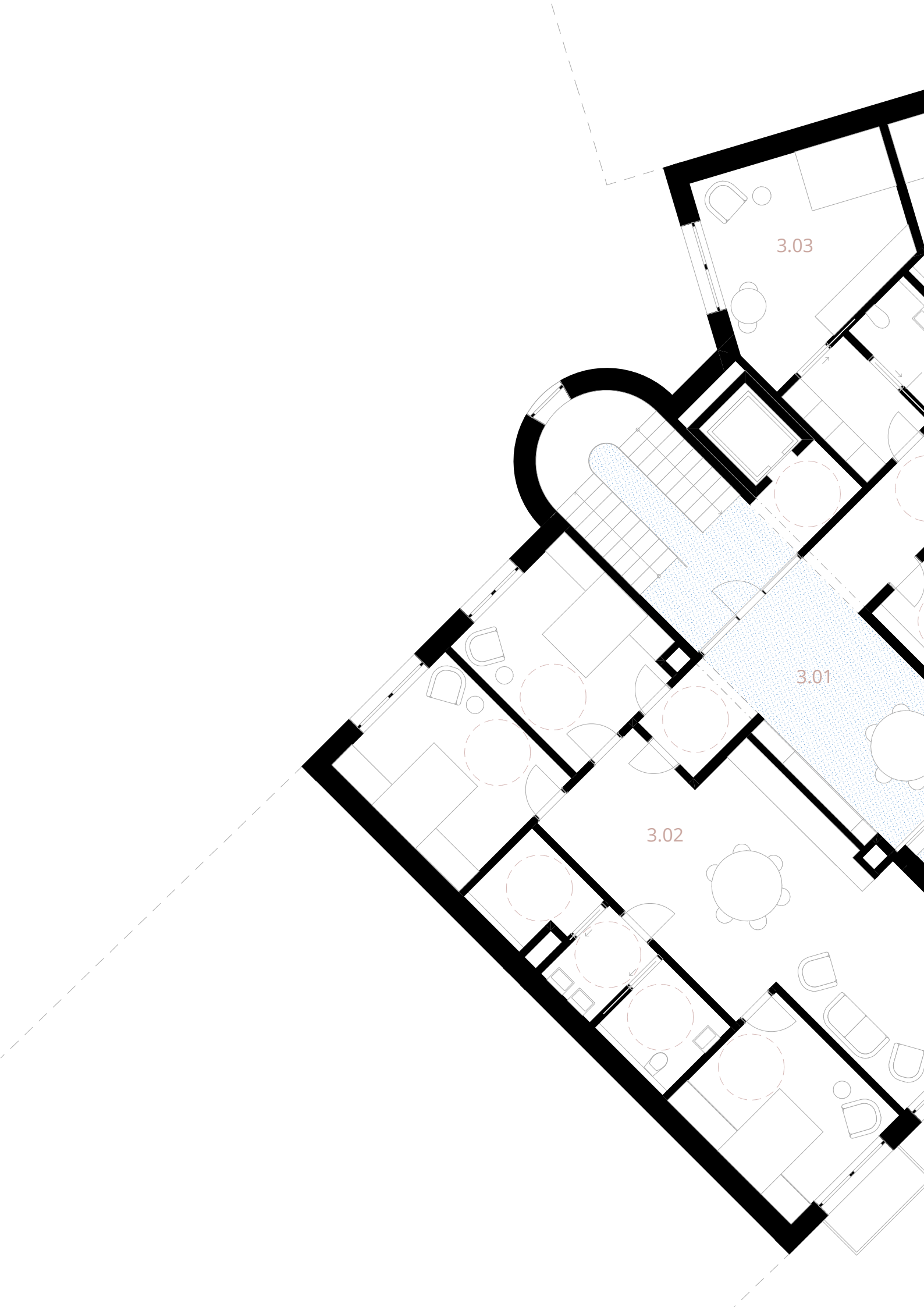

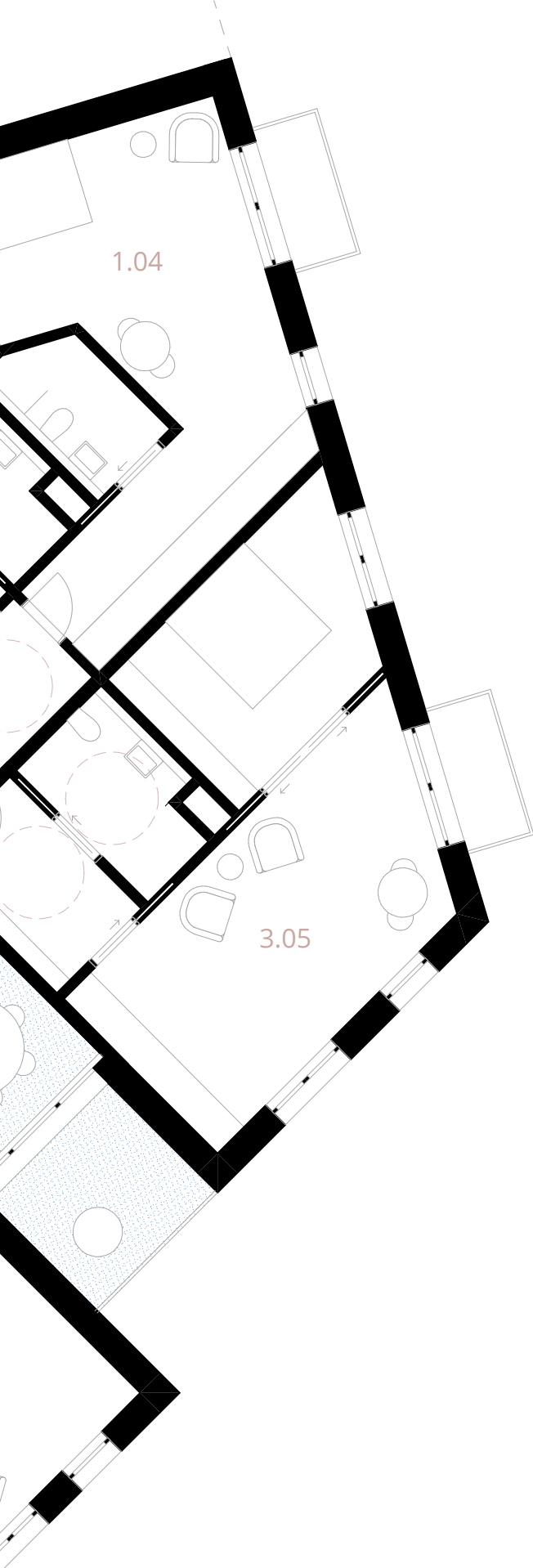
2.01 televizní parto
2.02 byt 1kk 41m²
2.03 byt 2kk 48m²
2.04 byt 1kk 31m²
2.05 byt 1kk 31m²
2.06 byt 2kk 63m²

2NP
1:100

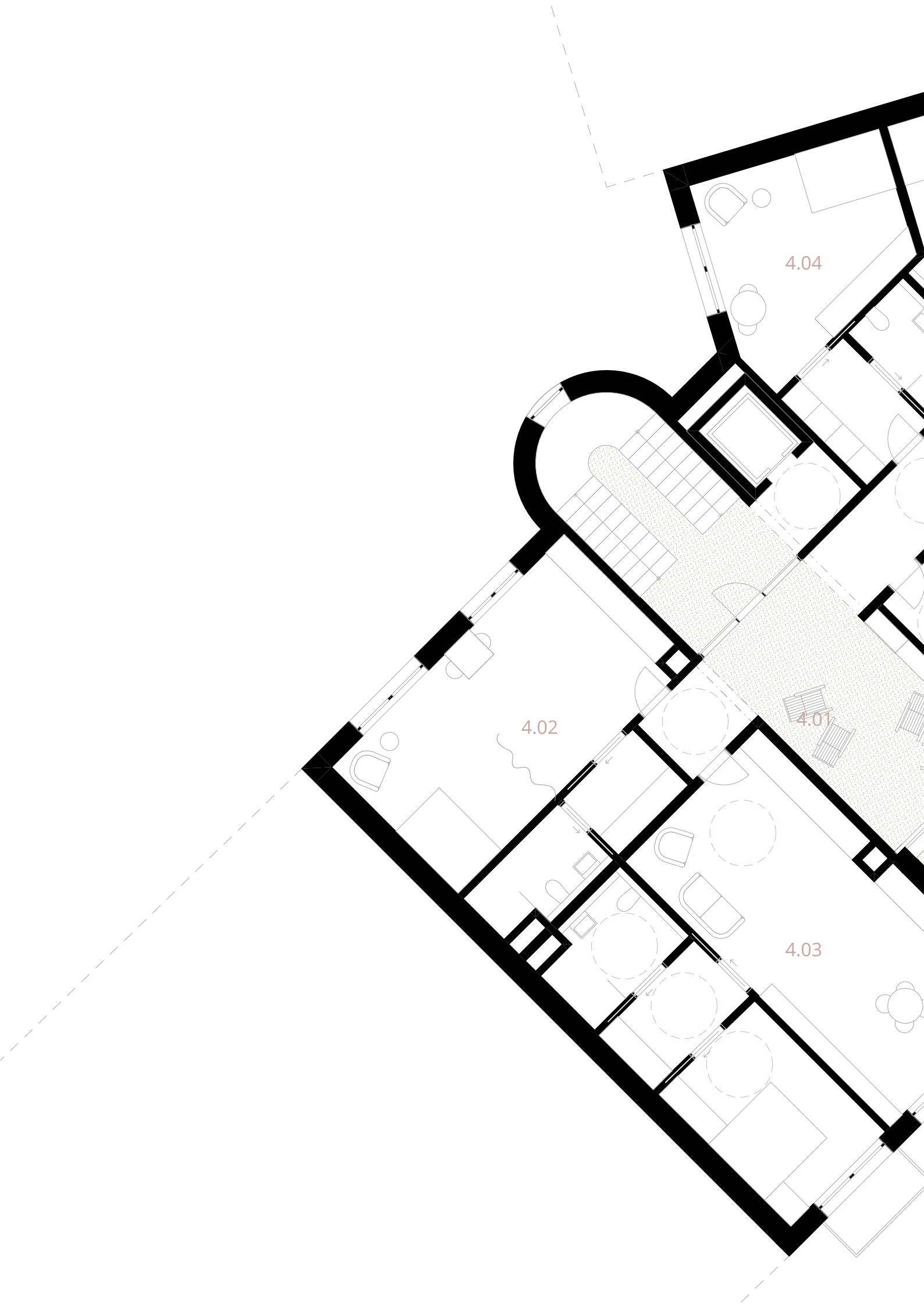

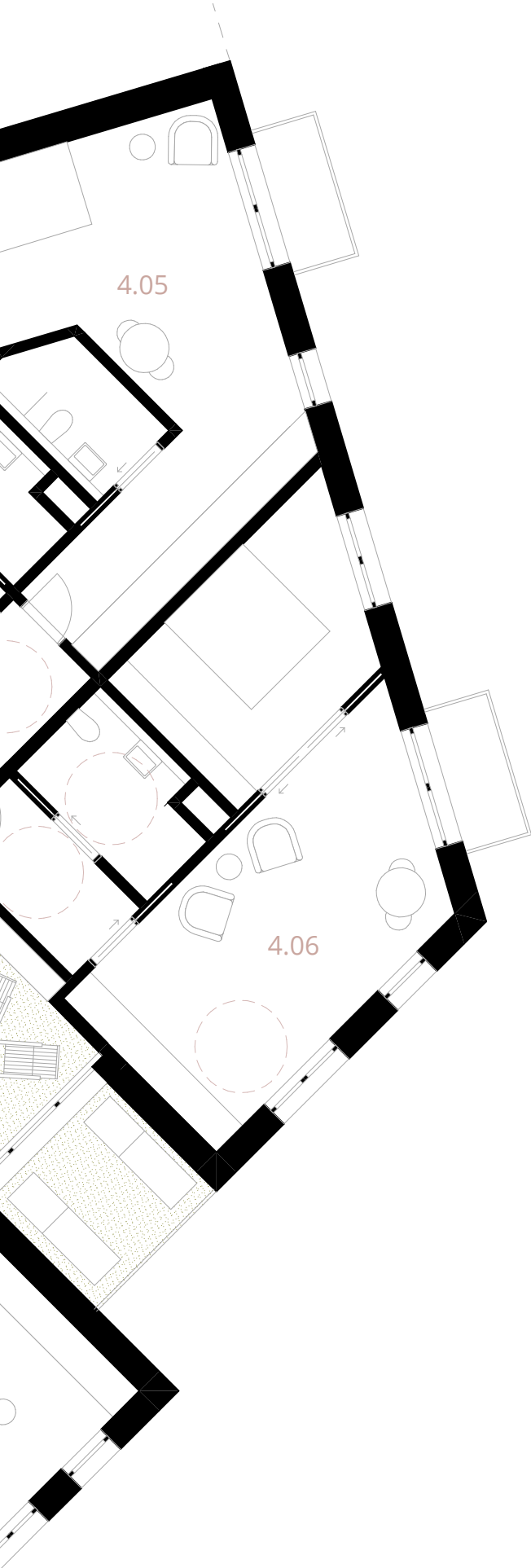
3.01 společenské patro
3.02 byt 4kk 110m²
3.03 byt 1kk 31m²
3.04 byt 1kk 31m²
3.05 byt 2kk 63m²

3NP
1:100

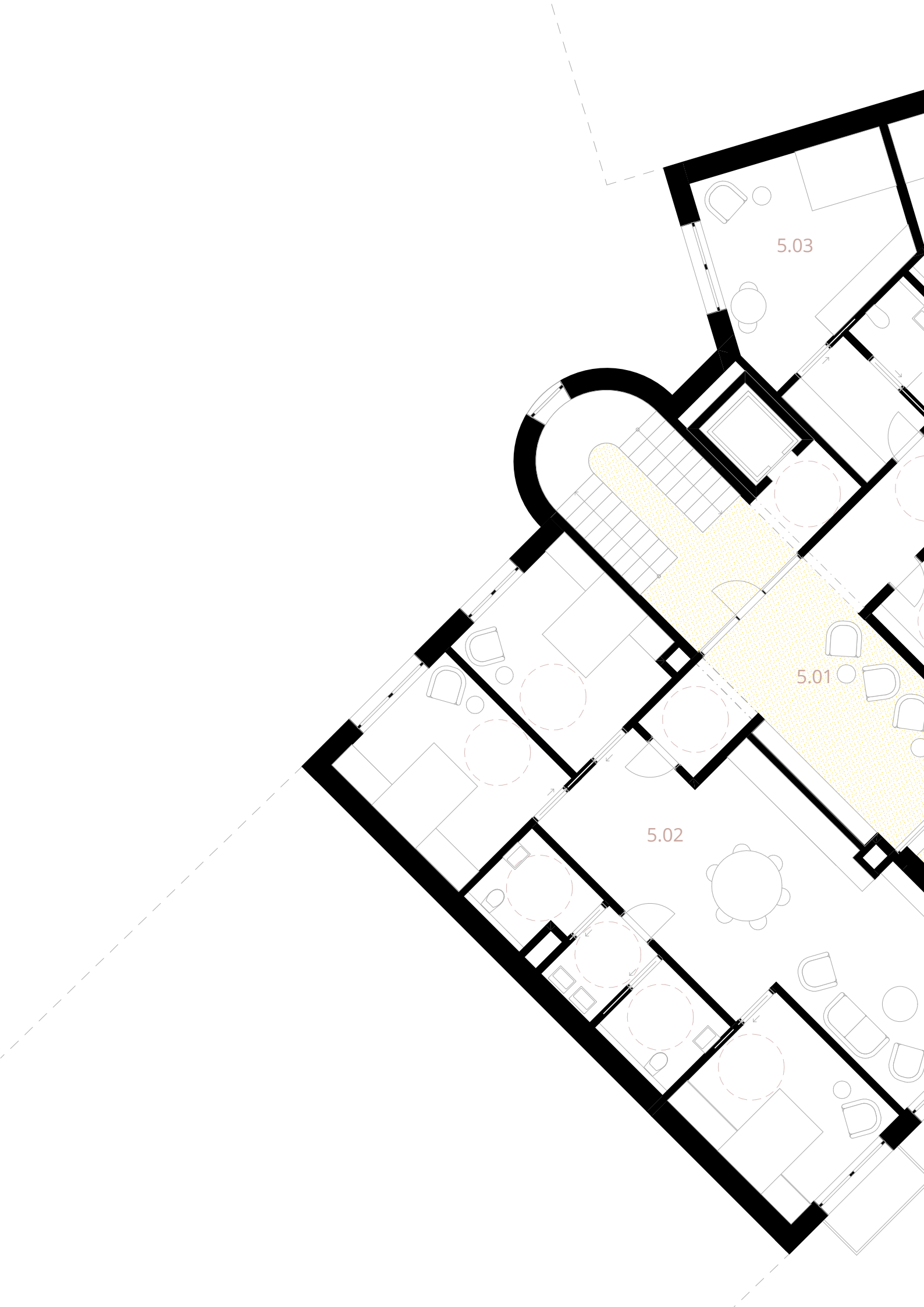

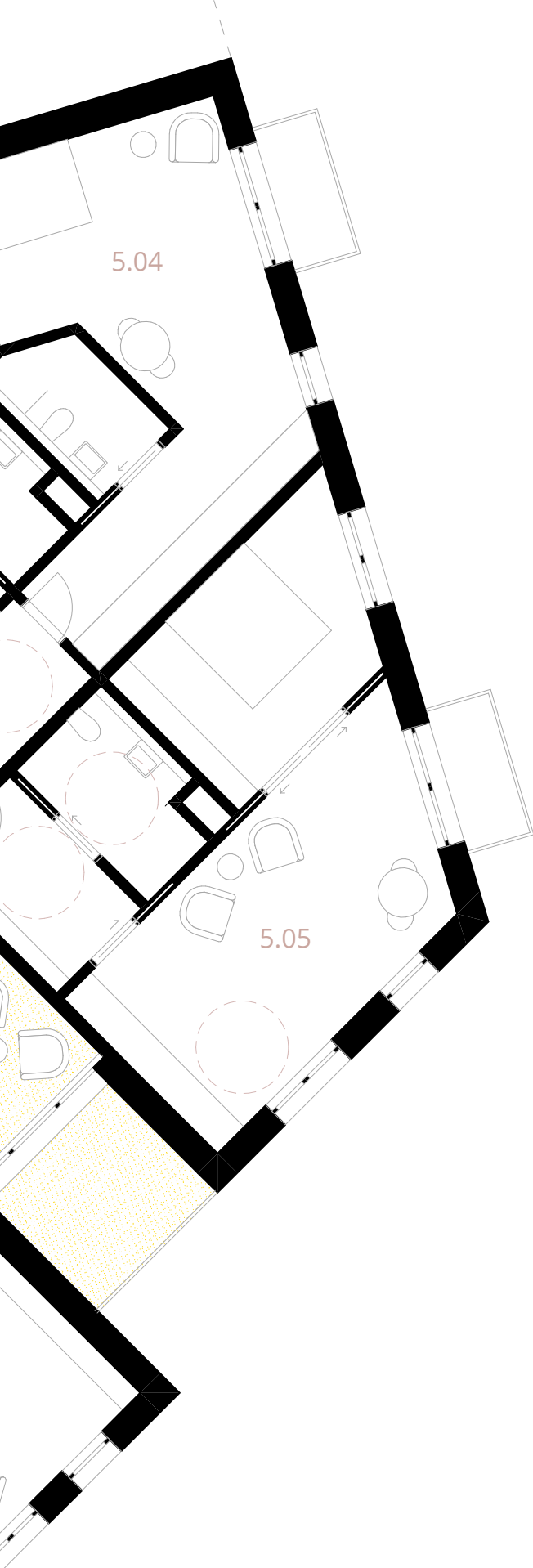

4.01 relax zóna
4.02 byt 1kk 41m²
4.03 byt 2kk 48m²
4.04 byt 1kk 31m²
4.05 byt 1kk 31m²
4.06 byt 2kk 63m²

4NP
1:100

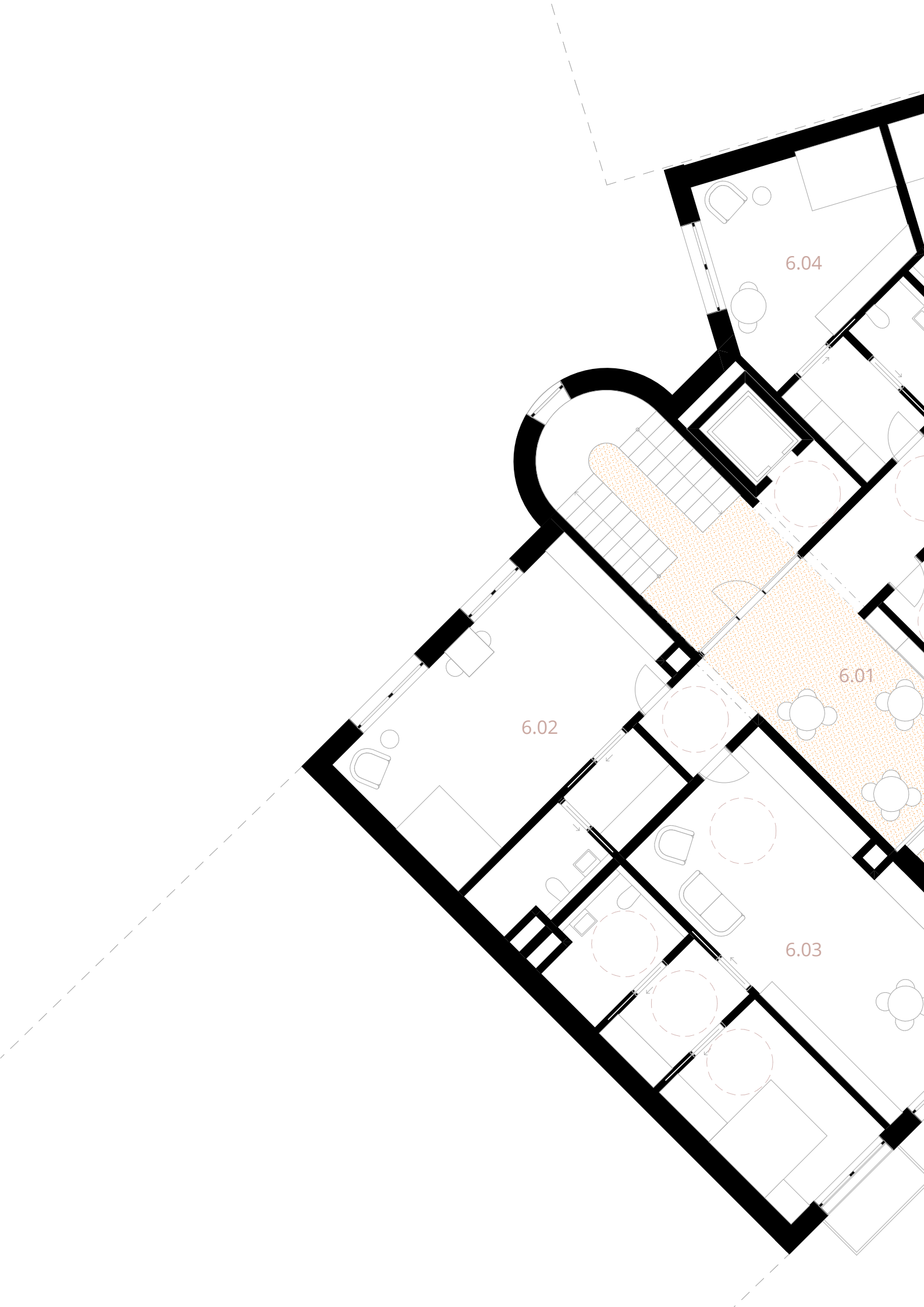

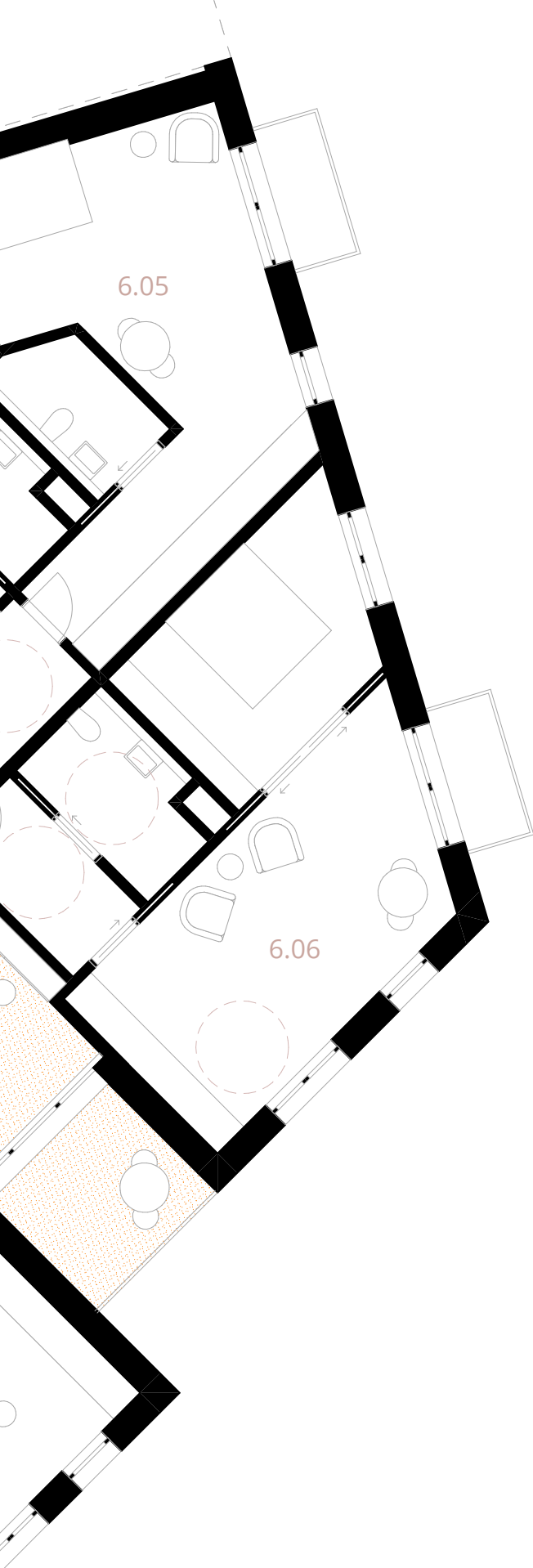
5.01 knihovna
5.02 byt 4kk 110m²
5.03 byt 1kk 31m²
5.04 byt 1kk 31m²
5.05 byt 2kk 63m²

5NP
1:100

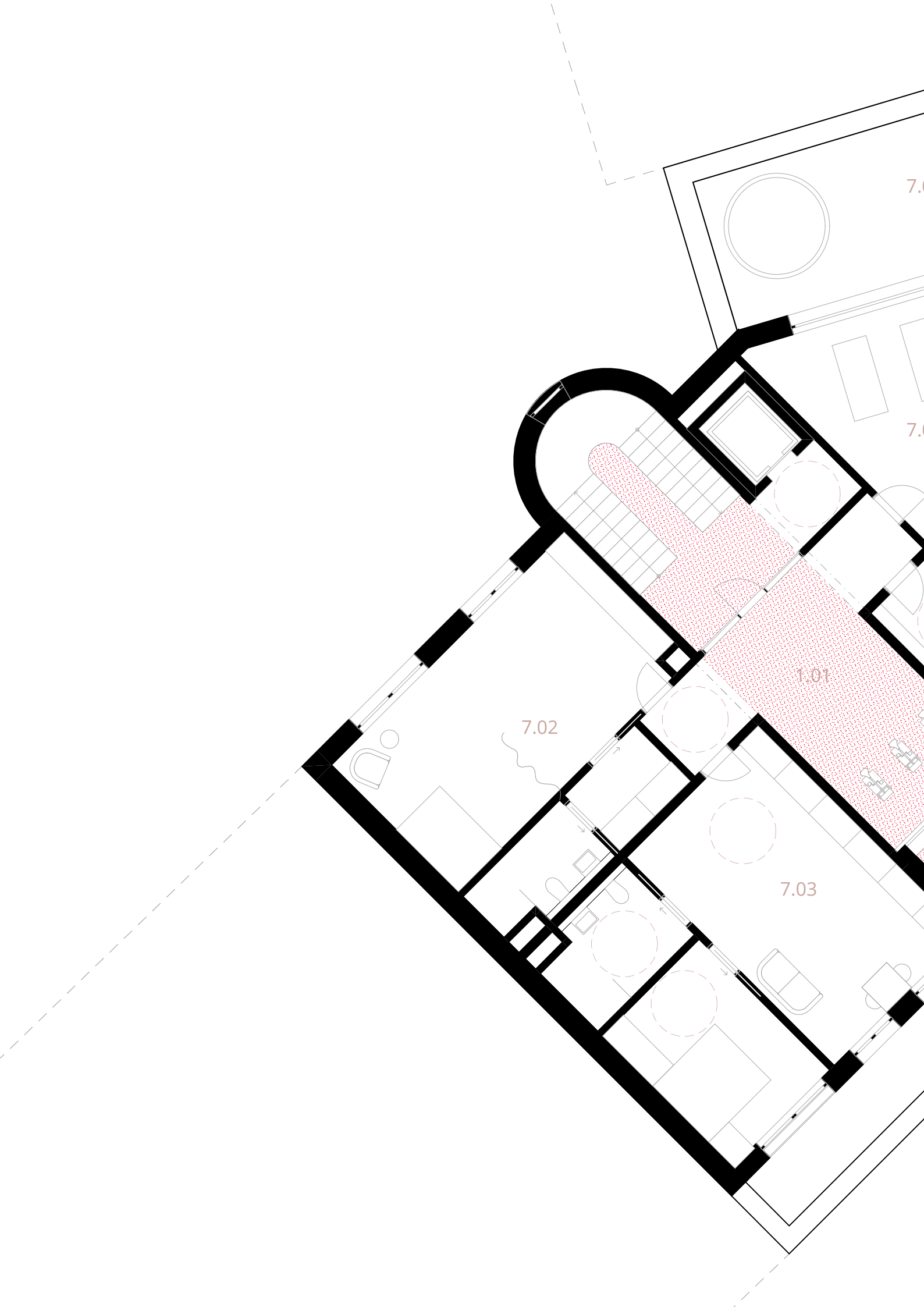

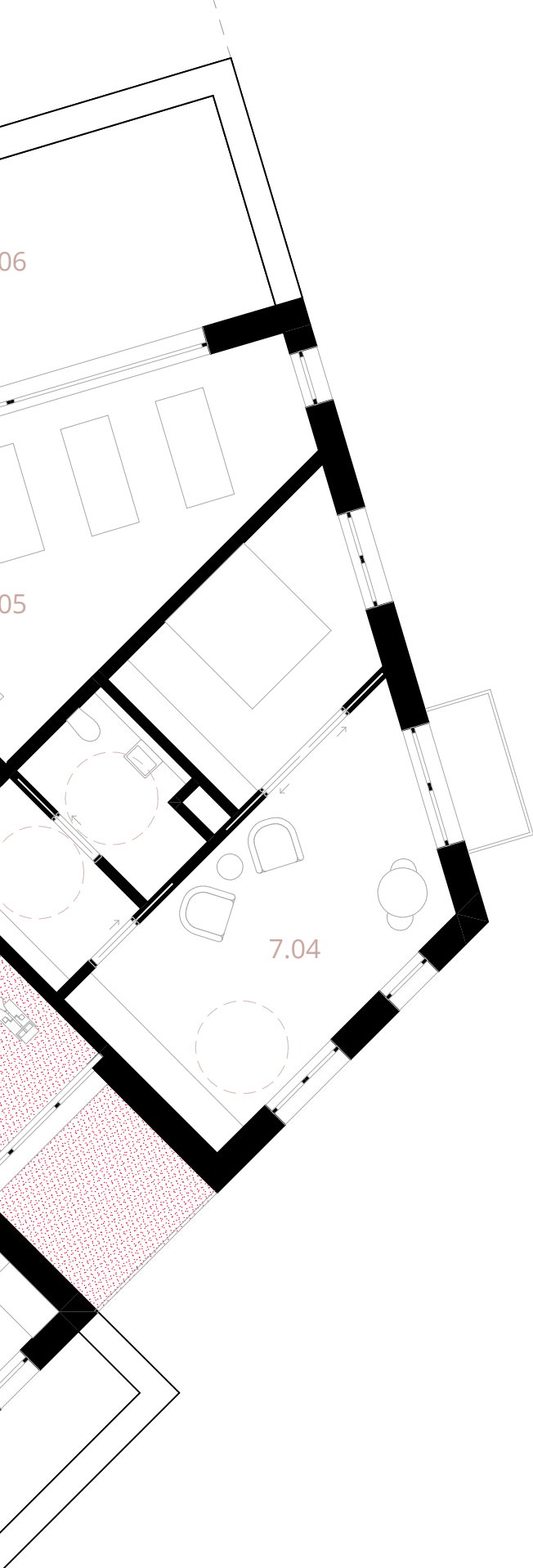

6.01 kreativní dílna
6.02 byt 1kk 41m²
6.03 byt 2kk 48m²
6.04 byt 1kk 31m²
6.05 byt 1kk 31m²
6.06 byt 2kk 63m²

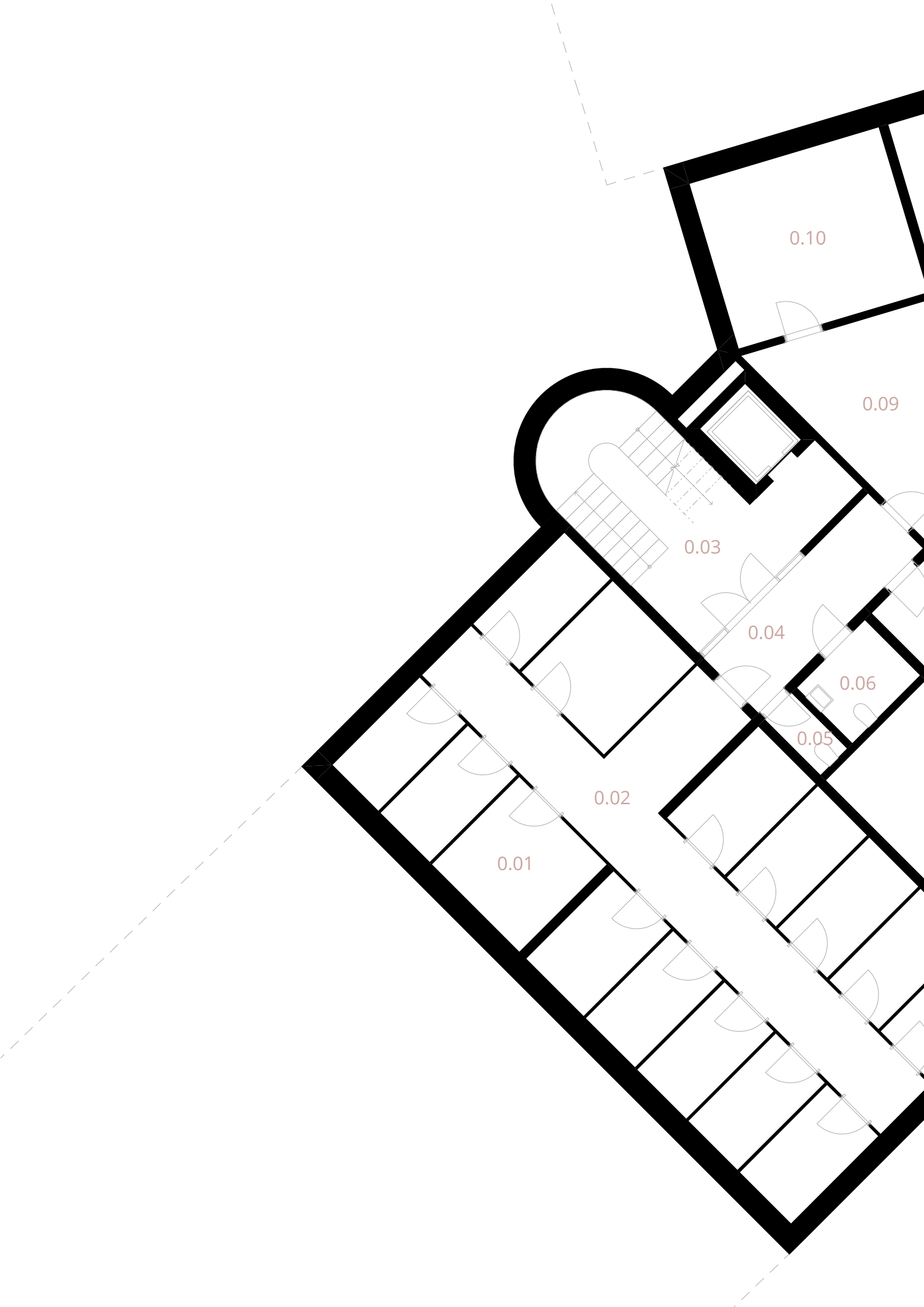
6NP
1:100

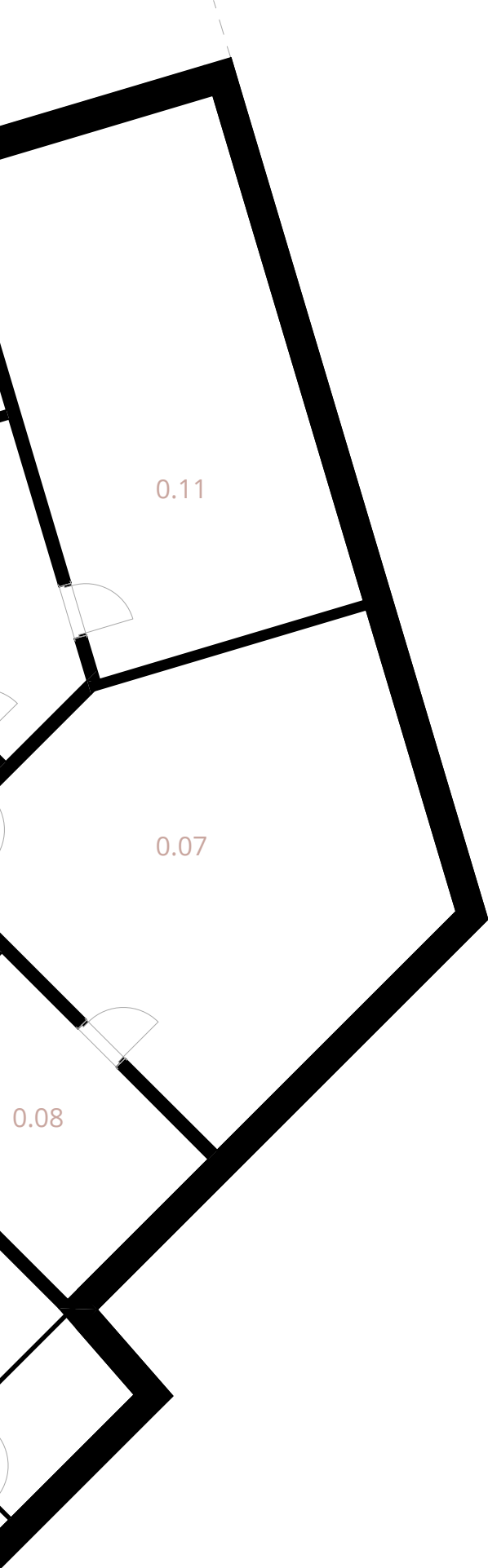

7.01 fitness
7.02 byt 1kk 41m²
7.03 byt 2kk 48m²
7.04 byt 2kk 63m²
7.05 tělocvična
7.06 sdílená terasa

7NP
1:100

- 0.01 kóje
- 0.02 chodba
- 0.03 vertikální komunikace
- 0.04 chodba
- 0.05 úklid
- 0.06 bezbariérová toaleta
- 0.07 technická místnost
- 0.08 technika - elektro
- 0.08 technika - elektro
- 0.09 sklad
- 0.10 sklad bydlení
- 0.11 sklad bistro

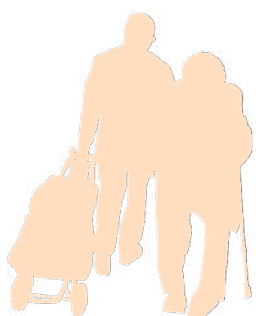
1PP
1:100

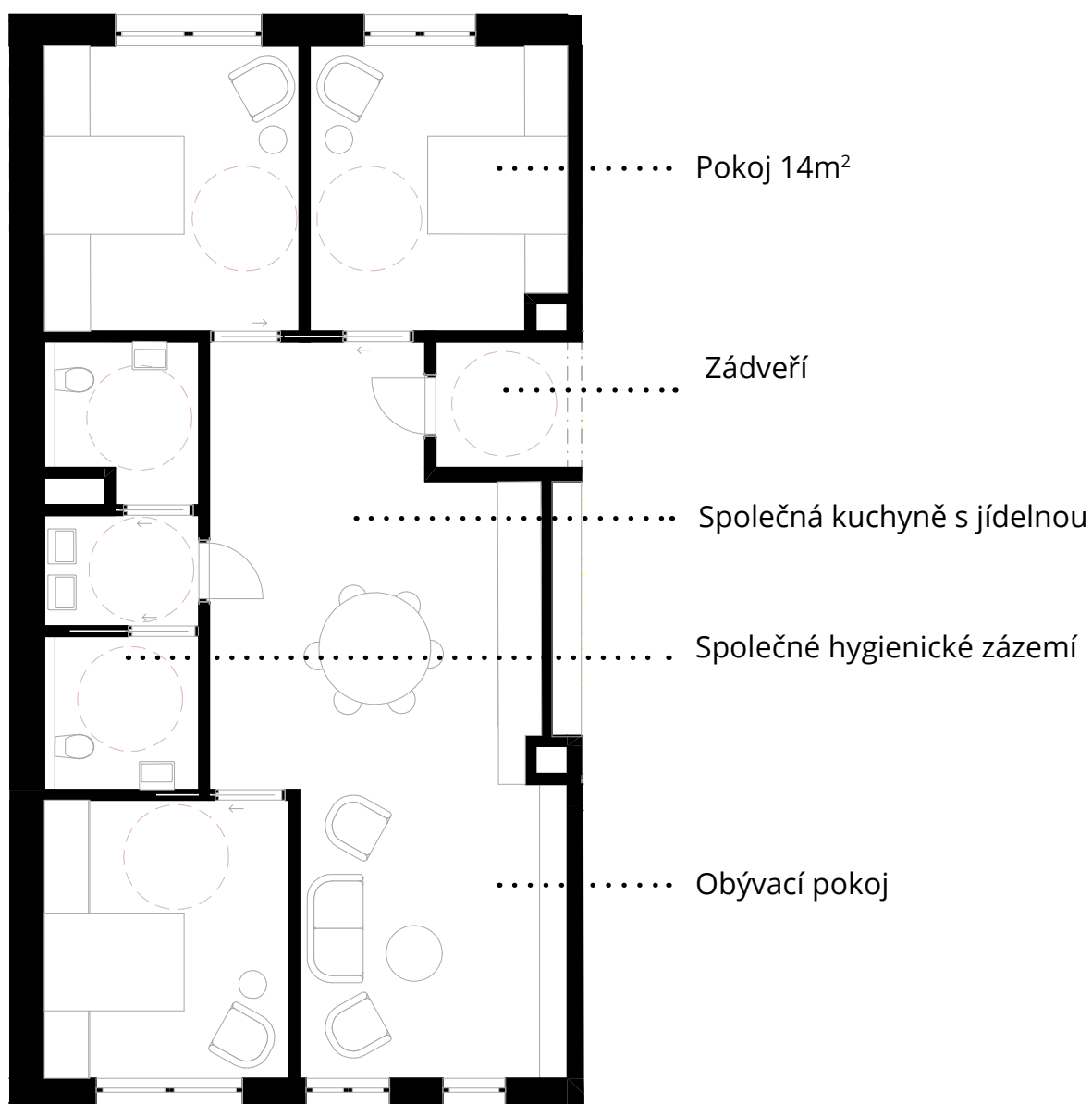

Bydli jako student

Bydlení pro seniory založené na principu studentského ubytování přináší nový pohled na komunitní život ve stáří. Místo tradičního modelu samostatných bytových jednotek je zde aplikován koncept sdíleného bydlení, kde se o jednu koupelnu, kuchyni a obývací pokoj dělí tři senioři. Každý má k dispozici vlastní soukromý pokoj pro odpočinek a osobní věci, zatímco denní prostory jsou navrženy jako společné. Mimo jiné je tento byt zcela bezbariérový, pro lepší pohyb pro lidi na vozíku jsem zvolila posuvné dveře do místností.

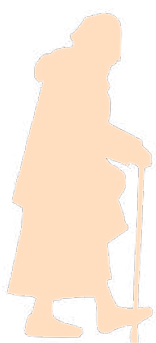
Tento model přináší několik výhod. Kromě úspory provozních nákladů a efektivnějšího využití prostoru podporuje také sociální vazby mezi obyvateli. Společné vaření, sdílení každodenních aktivit a přítomnost dalších lidí pomáhají předcházet pocitu osamělosti, který bývá u starších lidí častý. Podobně jako u studentského bydlení, i zde vzniká přirozené prostředí pro vznik malých komunit, kde si lidé vzájemně pomáhají a sdílejí své zkušenosti.

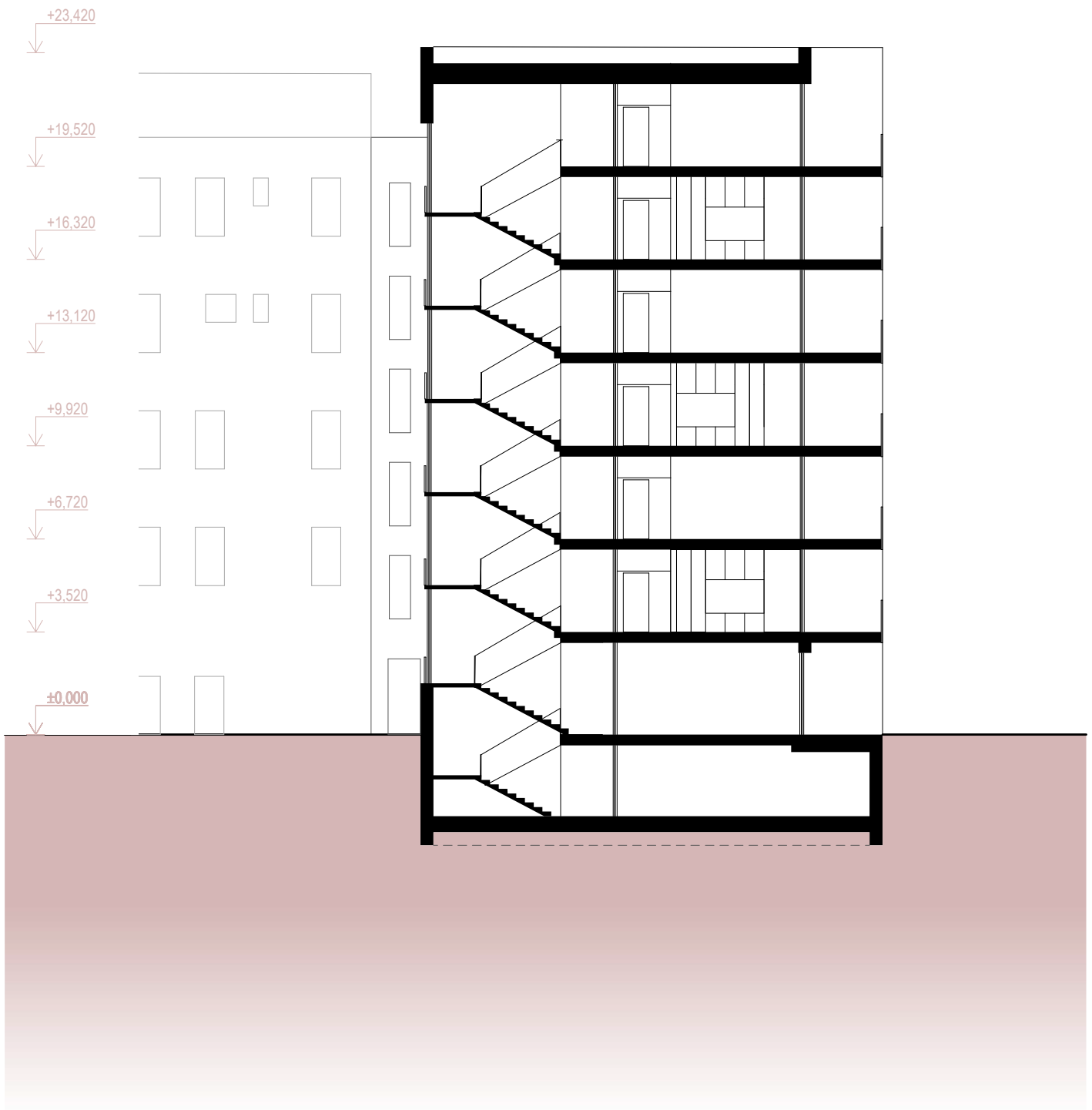

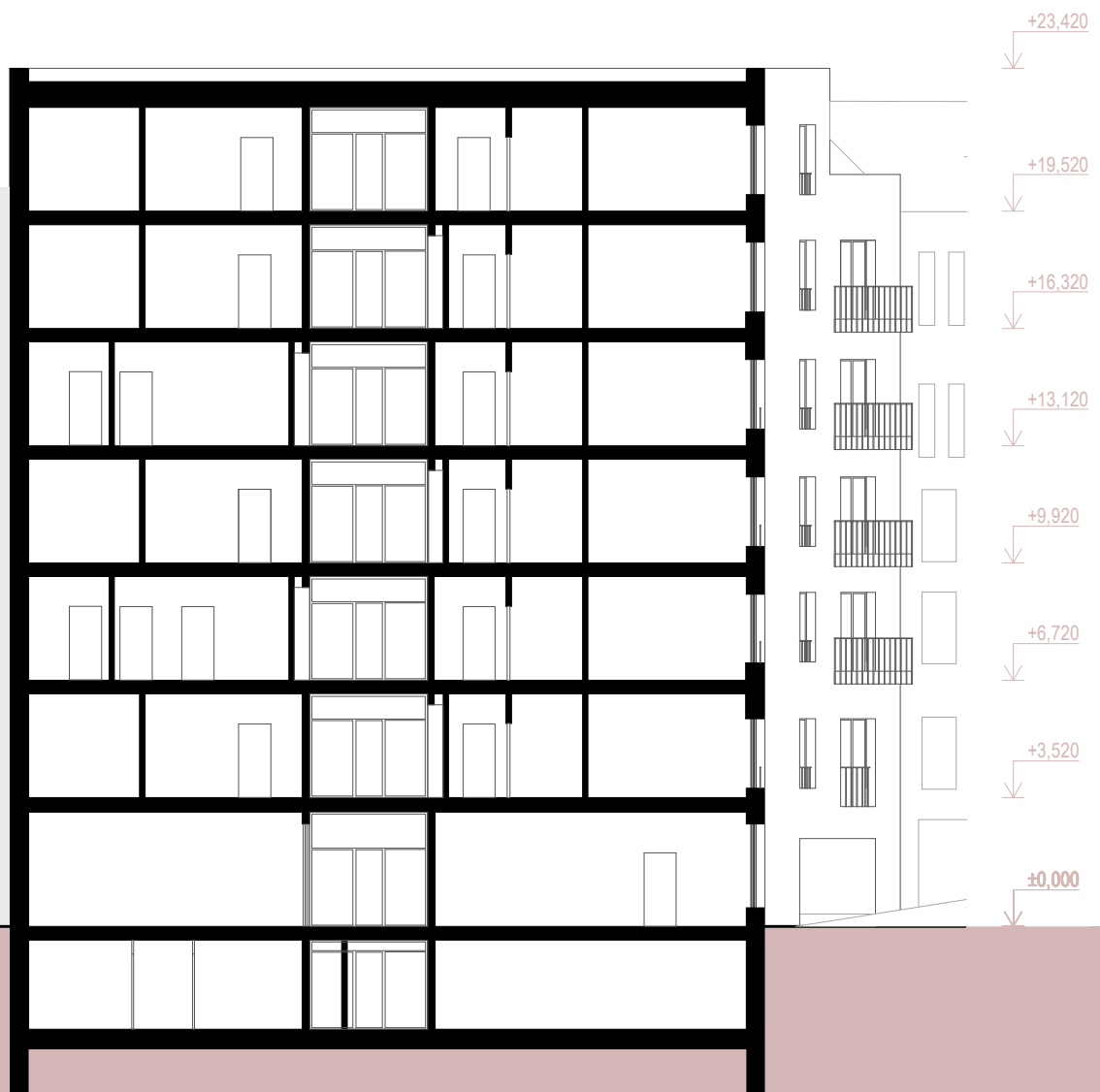
Vertikální komunikace

Vertikální komunikace v tomto objektu není vnímána jen jako nutné zlo nebo úniková cesta, ale jako plnohodnotný prostor, který obohacuje každodenní pobyt obyvatelů. V domě pro seniory může schodiště funguje jako plnohodnotný prostor – se světlem, průhledy a místy k zastavení a výhledem do vnitrobloku – a tím motivovat k přirozenému pohybu a cvičení. Mělo by vybízet k aktivnímu používání, být bezpečné, příjemné a snadno čitelné. Navrhla jsem schodiště dostatečně široké, ale hlavně s velmi mírným sklonem pro pohodlný pohyb seniorů. Výška stupně je navržena na 160 cm a hloubka je 300 cm. Taková vertikální cesta se pak stává zážitkem – ne překážkou. Hlavně je důležité propojení s centrálním společenským prostorem a senior ví, co se kde odehrává. Pokud se chce senior dostat do svého bytu, musí projít společným prostorem, zůstává díky tomu stále v komunitě a nevyčleňuje se.

ŘEZY
1:100

BABOLAB

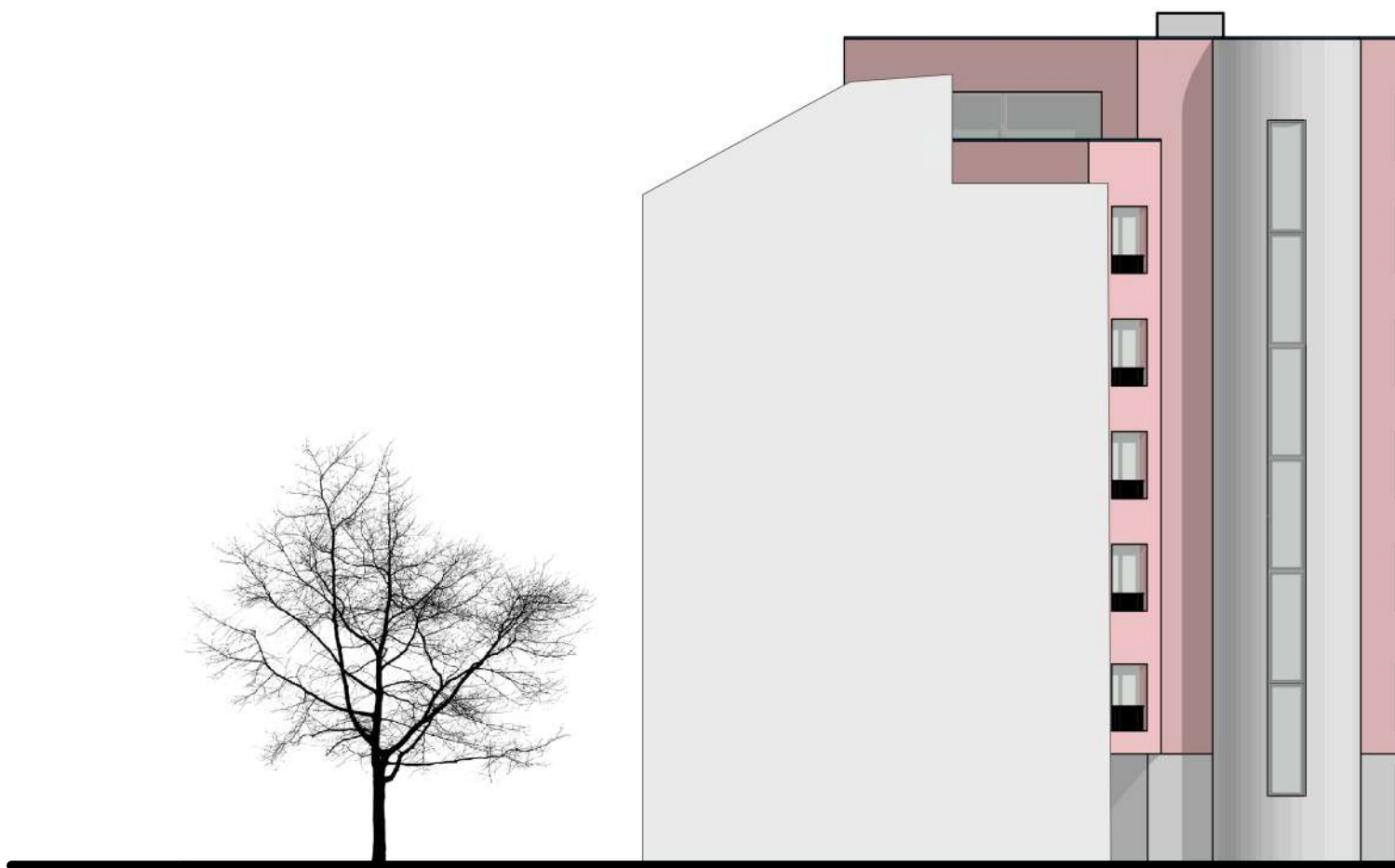

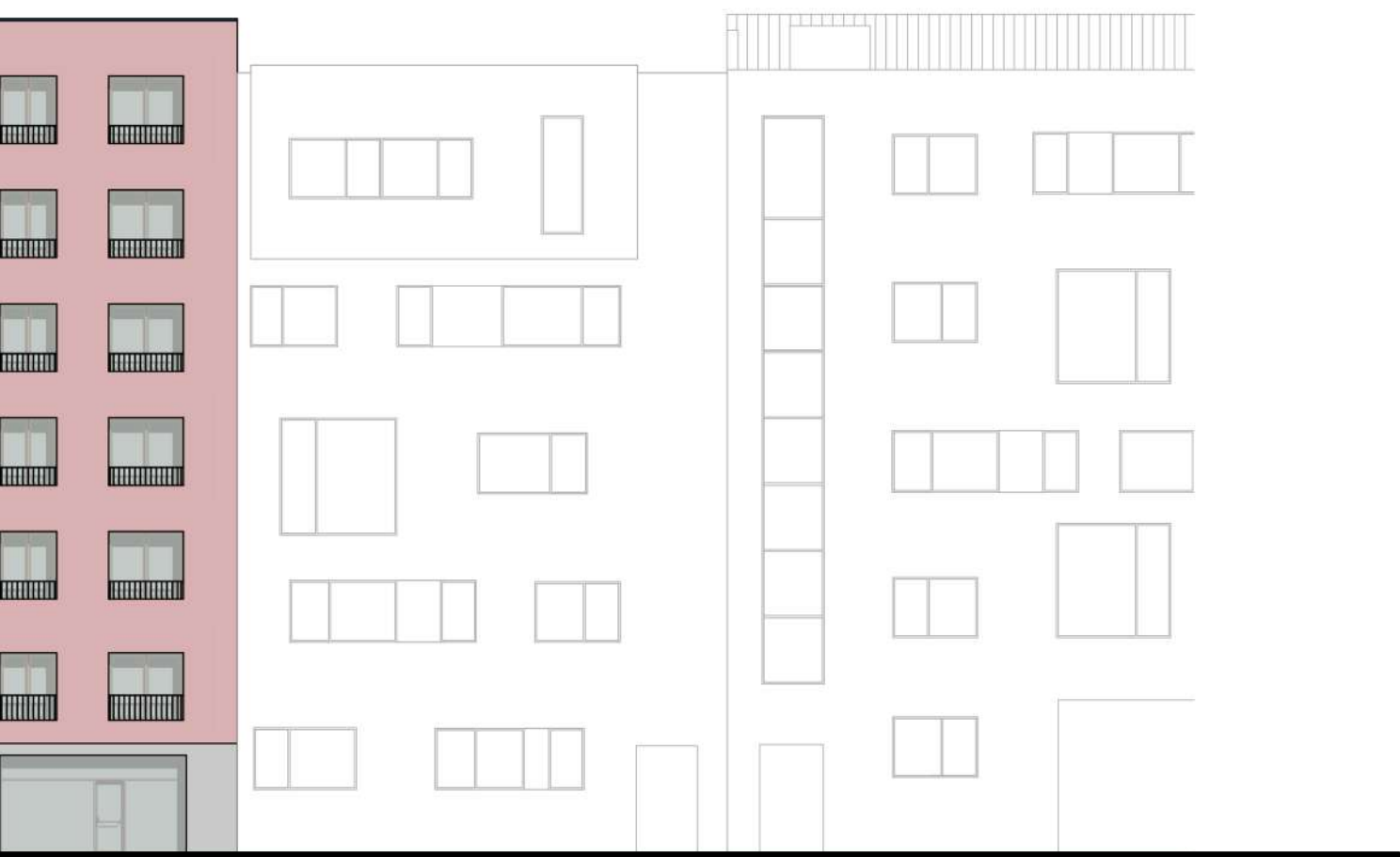
POHLED JIHOVÝCHODNÍ
1:200

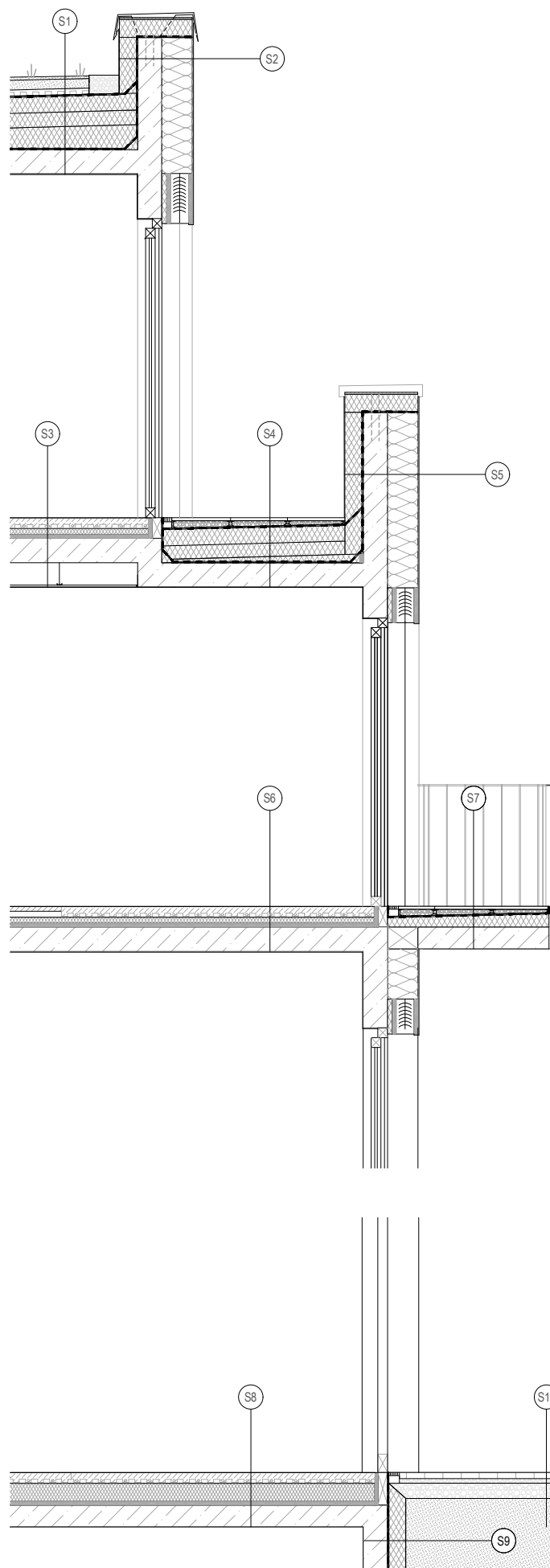
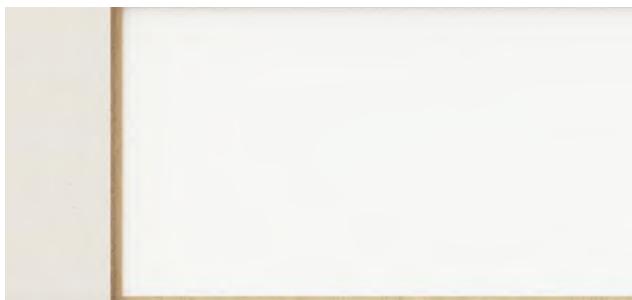

POHLED VÝCHODNÍ
1:200

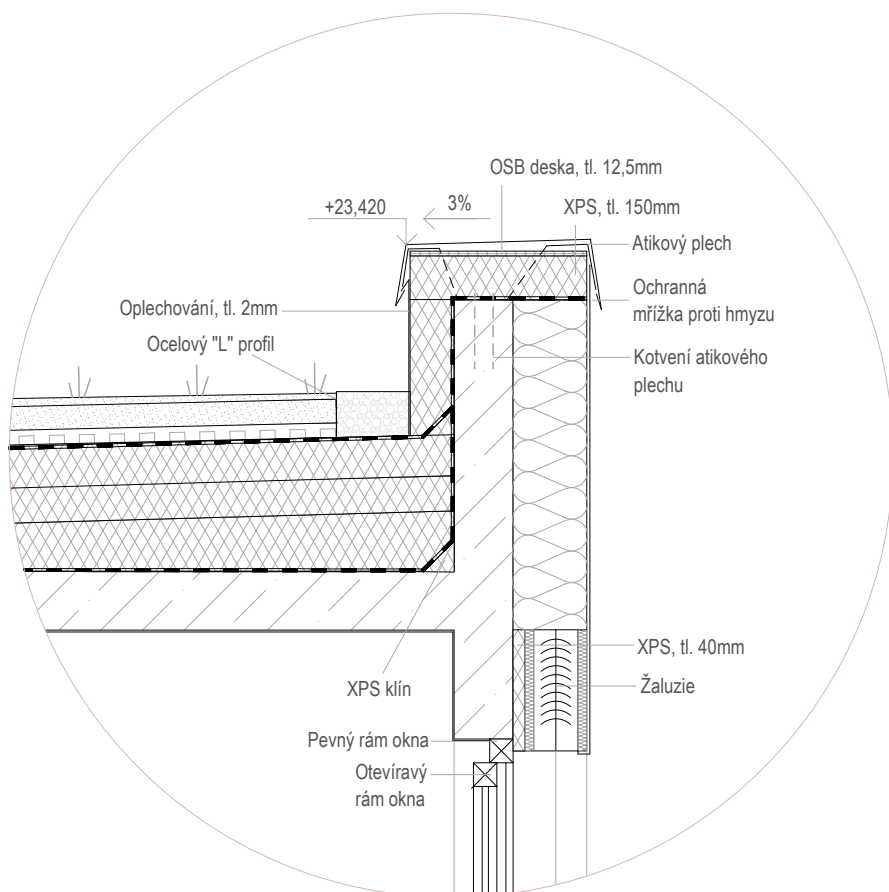

POHLED SEVEROZÁPADNÍ
1:200

- (S1) Vegetační rohož tl. 30mm
Střešní substrát tl. 80mm
Filtreační fólie Filtek 300
Drenáž tl. 50mm
Páropustná zábrana
Geotextílie
XPS, tl. 140mm
XPS, tl. 120mm
Separační fólie
Spádová vrstva ze spádových klínů, min 20mm
Hydroizolace, 2x modifikovaný asfaltový pás, 2x4mm
ŽB deska, tl. 250mm
- (S2) Oplechování, tl. 1mm
XPS, tl. 150mm
ŽB, 200mm
Zateplovací systém ETICS, tl. 250mm
Probarvený štuk, 3mm
- (S3) Vinyl, tl. 5mm
Anhydrit, tl. 40mm
Systémová deska pro podlahové vytápění, tl. 50mm
XPS, tl. 80mm
Kročejová izolace, tl. 30mm
ŽB deska, tl. 200mm
Sádkartonový podhled, tl. 12,5mm
Vnitřní omítka, tl. 5mm
- (S4) Dlažba na rektifikovatelných tercích, tl. 30mm
Štěrka, min. tl. 30mm
Páropustná zábrana
Separační fólie
XPS, tl. 140mm
XPS, tl. 120mm
Separační fólie
Spádová vrstva ze spádových klínů, min 20mm
Hydroizolace, 2x modifikovaný asfaltový pás, 2x4mm
ŽB deska, tl. 250mm
Vnitřní omítka, tl. 5mm
- (S5) Probarvený štuk, 10mm
XPS, tl. 150mm
ŽB, 200mm
Zateplovací systém ETICS, tl. 250mm
Probarvený štuk, 10mm
- (S6) Vinyl, tl. 5mm
Anhydrit, tl. 40mm
Systémová deska pro podlahové vytápění, tl. 50mm
XPS, tl. 80mm
Kročejová izolace, tl. 30mm
ŽB deska, tl. 200mm
Vnitřní omítka, tl. 5mm
- (S7) Dlažba na rektifikovatelných tercích, tl. 30mm
Štěrka, min. tl. 30mm
Páropustná zábrana
Separační fólie
Spádová vrstva ze spádových klínů, min 20mm
ŽB deska, tl. 250mm
Bezprašný nátěr
- (S8) Vinyl, tl. 5mm
Anhydrit, tl. 40mm
Systémová deska pro podlahové vytápění, tl. 50mm
XPS, tl. 150mm
Kročejová izolace, tl. 30mm
ŽB deska, tl. 200mm
Bezprašný nátěr
- (S9) Bezprašný nátěr
ŽB, tl. 200mm
Hydroizolace, asfaltový pás
XPS, tl. 150mm
Geotextílie
- (S10) Dlažba, tl. 50mm
Štěrka frakce 8/16, tl. 30mm
Štěrka frakce 16/32, tl. 80mm
Násypová zemina

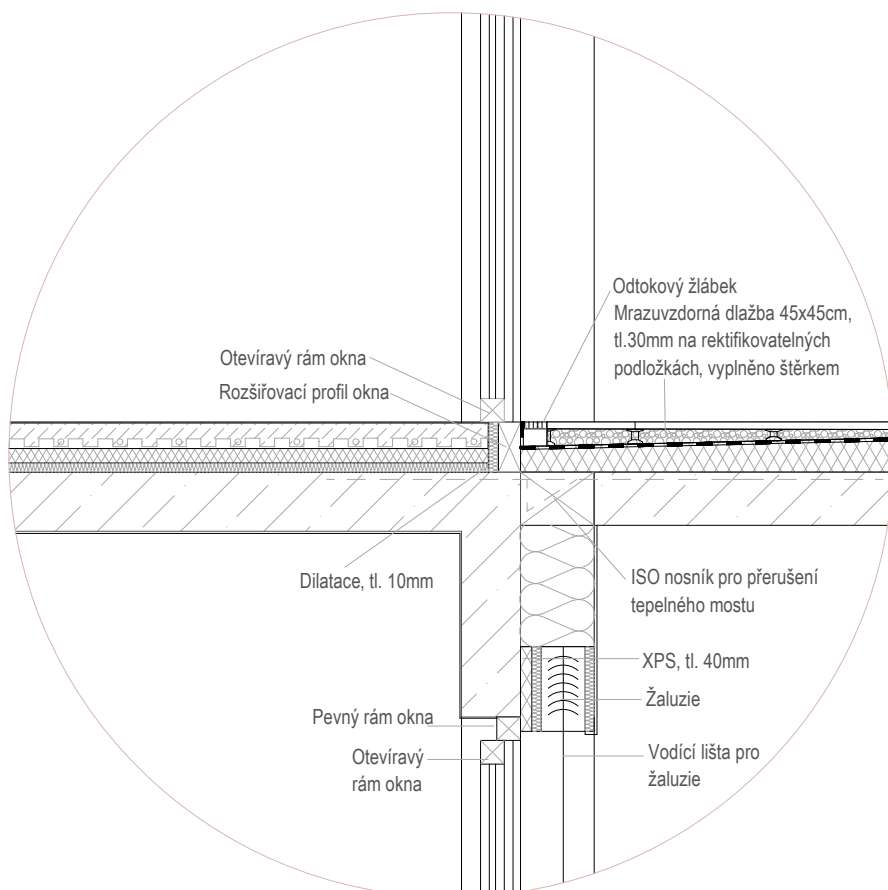
ŘEZ FASÁDOU
1:50

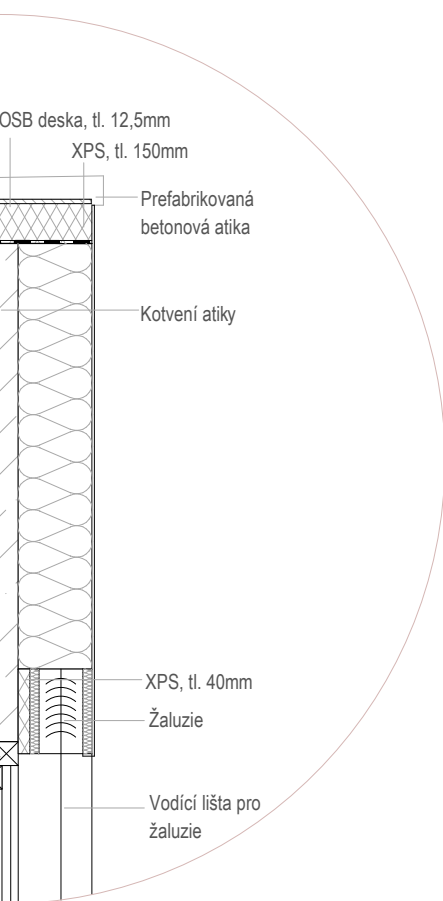
DETAIL ATIKY S EXTENZIVNÍ STŘECHOU

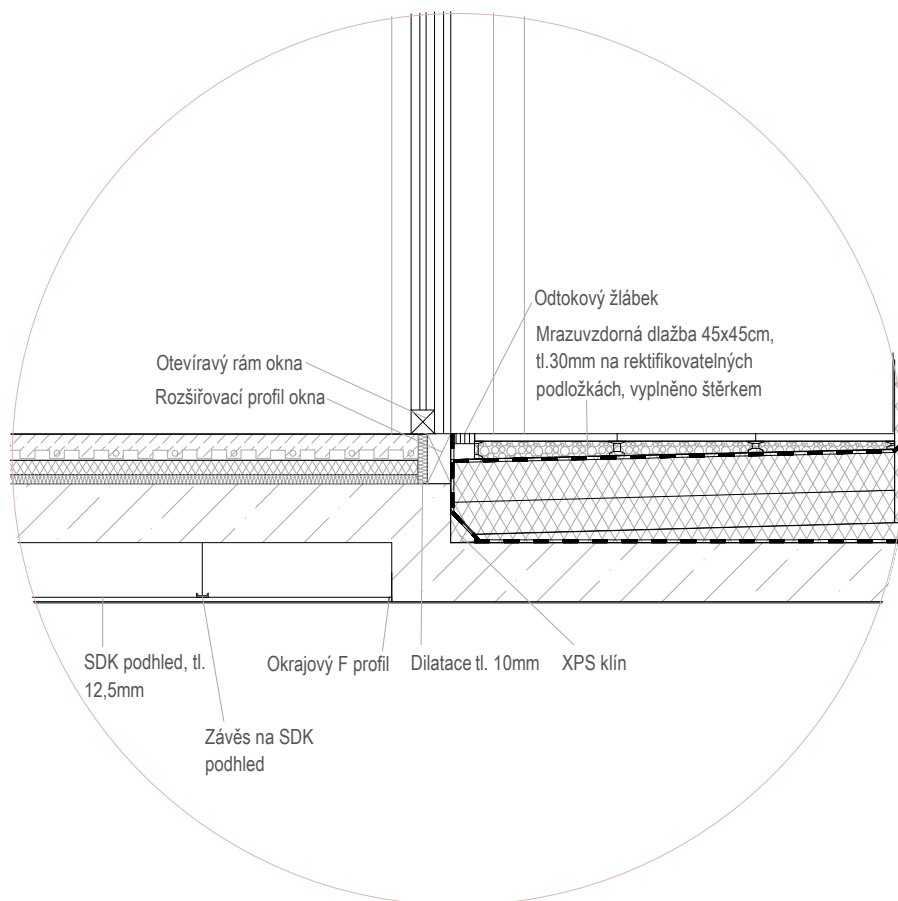
DETAIL ATIKY S POCHOZÍ STŘECHOU

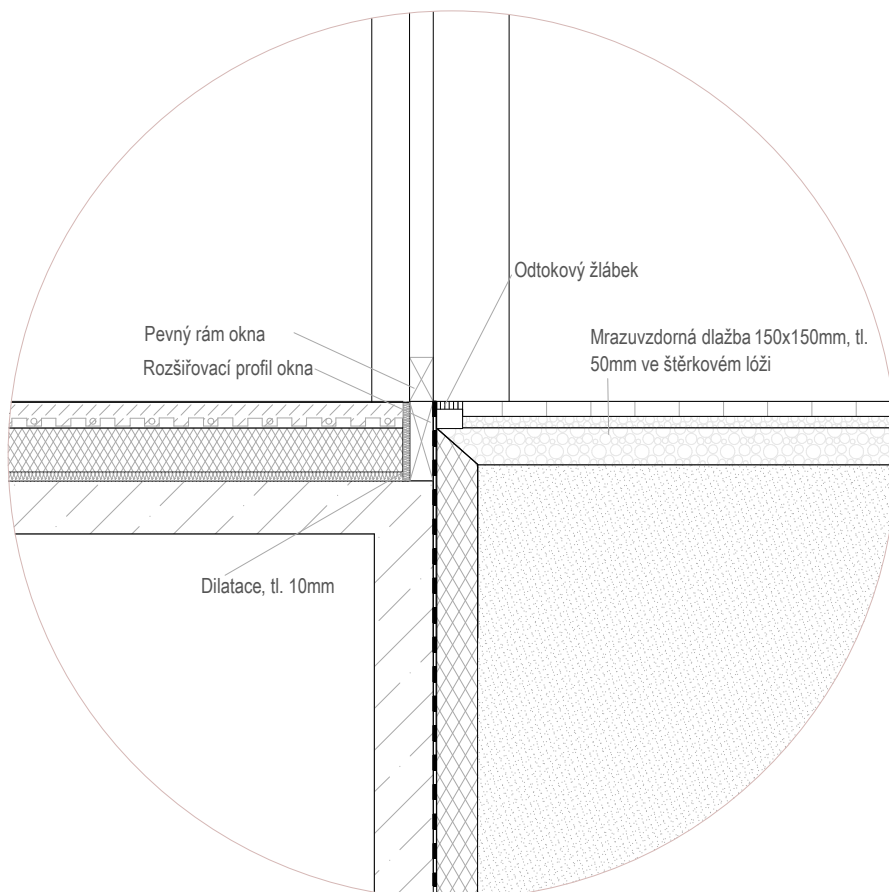
DETAIL NAPOJENÍ BALKONU

ZÍ STŘECHOU

DETAIL DETAIL NAPOJENÍ TERASY

DETAIL NAPOJENÍ NA TERÉN

DETAILY
1:25

ROSTLINY VE VNITROBLOKU

Ve vnitrobloku se nachází prostor pro parkování, kde je potřeba umístit rostliny, pojízdná plocha je zvolená jako zatravnovací dlažba pro vsak vody. V přízemí se nachází společenská místnost, ze které je výhled do vnitrobloku, a aby obyvatelé nekoukali na zaparkovaná auta, vytvářím zde vyvýšený záhon s lavičkou a stromem, do kterého umístím stále zelenou rostlinu - *Fargesii muriei*, ta zajistí dostatečné krytí a dokáže vyrůst až do 1,5m. Dále jsem zvolila strom Javor babyka 'Elsrijk', který se hodí do omezených prostor, protože jeho koruna je vejčitého tvaru. Tento strom je nenáročný a tím pádem ideální na toto místo.

Fargesia murielae

Javor babyka 'Elsrijk'

MATERIÁLOVÉ ŘEŠENÍ

Materiálové řešení bydlení pro seniory je navrženo s důrazem přehlednost a příjemnou atmosféru. V parteru se uplatňuje jemná bílá strukturovaná omítka, která podporuje vertikálnítu objektu. Dubová okna a nábytek z dubového masivu vnášejí do interiéru teplý a přívětivý charakter. Ve vyšších podlažích je použit jemně probarvený starorůžový štuk, který působí hřejivě a útulně. Pro lepší orientaci obyvatel má každé patro vlastní barevné ladění, čímž vzniká vizuálně rozlišené a přehledné bydlení.

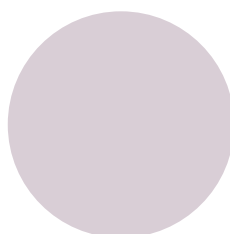
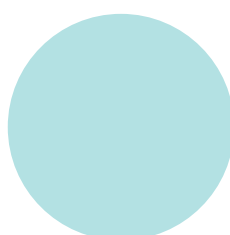
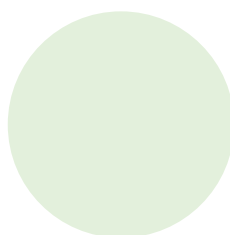
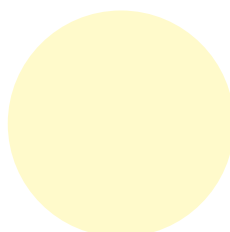
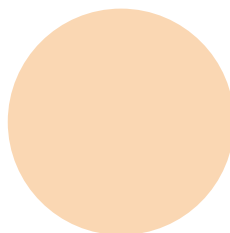
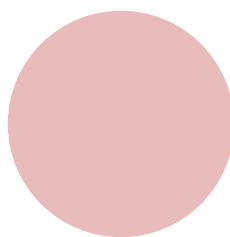
Dekor dubu

Bílá strukturovaná omítka

Starorůžový probarvovaný štuk

Lakované MDF
desky na nábytku

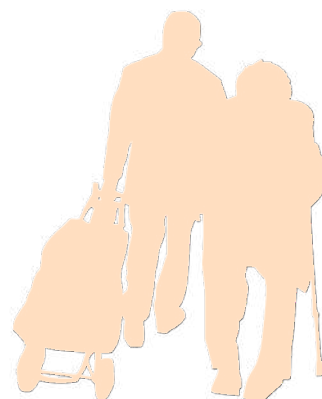
&

Polyuretanová stěrka v
požadovaném odstínu
barvy

ZÁVĚR

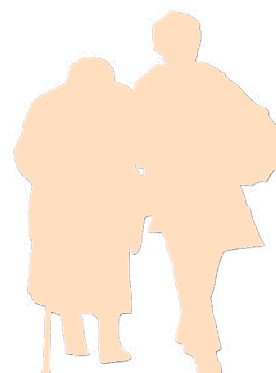
Tato diplomová práce se věnovala návrhu bydlení pro seniory v Ostravě, v lokalitě Malé Kodaně – místě, které je otevřené novým přístupům a experimentům ve způsobu života ve městě. V tomto kontextu jsem se snažila ověřit, jak může architektura podpořit principy deinstitucionalizace a nabídnout seniorům prostředí, které je důstojné, podpůrné a zároveň propojené s komunitou.

Věřím, že architektonický návrh může přispět ke změně myšlení o péči ve stáří – od izolace a standardizace k samostatnosti, různorodosti a mezilidským vztahům. Práce proto nechce být jen konkrétním návrhem, ale také impulzem k širší debatě o tom, jak můžeme společně formovat prostředí, ve kterém chceme ve stáří žít – nejen jako architekti, ale jako společnost samotná.

Závěrem bych chtěla poděkovat mému vedoucímu práce Ing. arch. Josefu Mádrovi a jeho asistentovi Ing. arch. Štěpánu Tomšovi za celé roky přínosných konzultací a hlavně za věcné připomínky a cenné rady. Taky za skvělou atmosféru, kterou vytvářeli v ateliéru.

Dále bych chtěla poděkovat celé své rodině, zejména rodičům a hlavně bratrovi Josefovi, přátelům a příteli Miroslavovi za nekonečnou podporu, trpělivost a víru ve mně během mého studia.
Bez nich bych to nezvládla.

06 DOKLADOVÁ ČÁST

České vysoké učení technické v Praze, Fakulta architektury

1/PŘIHLÁŠKA na diplomovou práci

Jméno a příjmení: Michaela Pinkavová

Datum narození: 30.12.1999

Akademický rok / semestr: 2024/2025, LS 2025

Ústav číslo / název: 15128 - Ústav navrhování 2

Vedoucí diplomové práce: Ing. arch. Josef Mádr

Téma diplomové práce – český název: Dům s pečovatelskou službou

Téma diplomové práce – anglický název: Care house for elderly people

Podpis vedoucího diplomové práce:

Prohlášení studenta:

Prohlašuji, že jsem splnil/a podmínky pro zahájení diplomové práce, které stanovují „Studijní plán“ a směrnice děkana „Státní závěrečné zkoušky na FA“.

V Praze dne 12.1.2025

podpis studenta

České vysoké učení technické v Praze, Fakulta architektury Zadání diplomové práce

Mgr. program navazující

jméno a příjmení: Michaela Pinkavová

datum narození: 30.12.1999

akademický rok / semestr: 2024/2025, LS 2025

studijní program:

ústav: 15128 - Ústav navrhování 2

vedoucí diplomové práce: Ing. arch. Josef Mádr

téma diplomové práce:

viz přihláška na DP

zadání diplomové práce:

1/ popis zadání projektu a očekávaného cíle řešení

Zadáním diplomové práce je bydlení pro seniory v centru města Ostravy, navazující na předdiplomní seminář, který se zabývá touto problematikou. Mým cílem bude vytvořit bydlení, které nefunguje jako ústav, ale blíží se spíše ke standardnímu bydlení. (decentralizace, deinstitucionalizace)

2/

Pro AU/ součástí zadání bude jasně a konkrétně specifikovaný stavební program

Záměrem diplomní práce je navrhnout bydlení pro seniory v centru města Ostravy, blíží se ke standardnímu bydlení, součástí bude prostor pro společné aktivity a aktivní parter.

3/ popis závěrečného výsledku, výstupy a měřítka zpracování

Situace širších vztahů 1:5000 – 1:10000

Situace 1:1000

Půdorysy, řezy, pohledy 1:100 -1:250

Axonometrie

Detail fasády 1:25

Vizualizace exteriéru a interiéru

Textová část

opravit 19.5.2425

4/ seznam dalších dohodnutých částí projektu (model)

Plakát 4x A1

Portfolio A4

Fyzický model 1:100

USB elektronické verze DP

Konkrétní zadání stavebního programu a měřítek výkresů mohou být po odsouhlasení vedoucím práce upravena.

Datum a podpis studenta 12.2.2025

Datum a podpis vedoucího DP

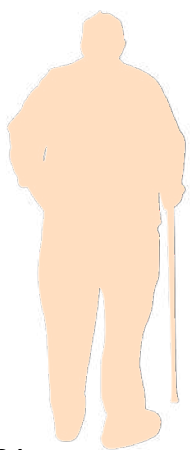
12.2.2025

Datum a podpis děkana FA ČVUT

17.7. 2025

registrováno studijním oddělením dne

14.1.2025

ČESKÉ VYSOKÉ UČENÍ TECHNICKÉ V PRAZE FAKULTA ARCHITEKTURY		
AUTOR, DIPLOMANT: Michaela Pinkavová AR LS 2024/2025 NÁZEV DIPLOMOVÉ PRÁCE: (ČJ) MEZI SVÝMI (AJ) IN FAMILIAR COMPANY JAZYK PRÁCE: ČJ		
Vedoucí práce:	Ing. Arch. Josef Mádr	Ústav: Ústav navrhování II
Oponent práce:	Ing. Arch. Tereza Červená	
Klíčová slova (česká):	Bydlení pro seniory, sdílené bydlení, senior, Komunitní bydlení, Ostrava	
Anotace (česká):	Bydlení pro seniory v Ostravě představuje komunitně orientovaný koncept, který kombinuje komfort, bezpečnost a sociální propojení. Tento typ bydlení je navržen tak, aby podporoval samostatnost seniorů a zároveň jim poskytoval potřebnou podporu a společenské zázemí. Díky sdíleným obytným prostorům podporuje vzájemnou pomoc a přátelské vztahy mezi obyvateli. Lokalita v Ostravě je strategicky zvolena tak, aby senioři měli snadný přístup ke zdravotnickým zařízením, službám i kulturnímu vyžití, čímž je zajištěna vysoká kvalita života v pokročilém věku.	
Anotace (anglická):	Senior housing in Ostrava represents a community-oriented concept that combines comfort, safety, and social connection. This type of housing is designed to support the independence of seniors while providing them with necessary assistance and a social environment. Thanks to shared living spaces, it encourages mutual help and friendly relationships among residents. The location in Ostrava is strategically chosen to ensure easy access to healthcare facilities, services, and cultural activities, thereby guaranteeing a high quality of life in advanced age.	

Prohlášení autora

Prohlašuji, že jsem předloženou diplomovou práci vypracoval samostatně a že jsem uvedl veškeré použité informační zdroje v souladu s „Metodickým pokynem o etické přípravě vysokoškolských závěrečných prací.“

V Praze dne: 21.5.2025

podpis autora-diplomanta

Tento dokument je nedílnou a povinnou součástí diplomové práce / portfolia a CD.

ZDROJE

Mapové podklady:

<https://mapy.ostrava.cz/historicke-mapy/mapa/>

<https://mapy.ostrava.cz/uha/mapa2/>

https://earth.google.com/web/search/ostrava/@49.83690106,18.29574765,217.12714196a,239.18670651d,35y,-76.46915931h,48.44659536t,360r/data=CnYaSBJCCiUweDQ3MTE1ODZhM-zEyNGU3OWQ6MHg4OTE5NzNmYjlmOWU5MTQ0GQ3G4_OT6UhAlcHn4so0QzJAKgdvc3RyY-XZhGAEGASImCiQJfVP5jZcxSUARhijB6mUqSUAZlpH5CjUyMEAhUCyJf70ZMEBCAggBOgMKATB-CAggASg0l_____ARAA

Fotografie Malá Kodaň:

https://www.facebook.com/photo/?fbid=657436745143551&set=a.657436735143552&locale=cs_CZ

Historické snímky:

https://www.historickaostrava.cz/mestske-hradby-v-ostrave/?fbclid=IwY2xjawKZrJFleHRuA2FI-bQlxMABicmlkETFzQ2g4TW90aUpndThWaUtVAR43q69SAiyIY0bBAh6V3FFgaM8w9dSWddJF_q55TloUkqu34uaXhstOmYWYgG_aem_7Dhnw5p6PYcNhcXqUOj9xA

<https://www.facebook.com/historickaostrava/posts/pohled-na-moravskou-ostravu-ze-za-mosti-pres-rizsky-mostfoto-z-publikace-mein-ost/2453592594683557/>

<https://www.ostrava.cz/cs/o-meste/prezentace/historicke-kalendarium-1/archiv-historickeho-kalendaria/historicke-kalendarium-5>

Fotografie místa:

vlastní

Stafáž:
www.skalgubbar.se

Fotografie rostlin:

https://www.google.com/search?q=fargesia+murieliae&client=opera&hs=r9p&sca_esv=5cb-f131a3f7570c9&udm=2&sxsrf=AHTn8zpONVqfl4dobdh5IVITII5K4x4eQ:1747603106934&source=Int&tbs=isz:l&sa=X&ved=2ahUKEwitwJbz-K2NAX5hv0HHfPEE2MQpwV6BAgFEAc&biw=2067&bih=1124&dpr=1.2

https://www.google.com/search?q=javor+babyka+elsrijk&client=opera&hs=rAq&sca_esv=5cb-f131a3f7570c9&udm=2&biw=2067&bih=1124&sxsrf=AHTn8zp0bRnHNEFye6kZ04zqLiic1w8hj-g%3A1747603168600&ei=4E4qaOawJLL97_UPrYj3oAk&oq=javor+babyk&gs_lp=EgNpbWci-C2phdm9yIGJhYnNrKgIIADIHECMYJxjJAjIFEAAyGAQyBRAAGIAEMgUQABiABDIFEAAyGAQyBRAAGIAEMgUQABiABDIFEAAyGAQyBRAAGIAEMgUQABiABEjdBFAAWABwAXgAkAEAmAEAoAEAq-gEAuAEBByAEAmAlBoAlDmAMAIAYBkgcBMaAHALIHAlgHAA&sclient=img

<https://www.mpsv.cz/seniori-a-politika-starnuti>

<https://search.mlp.cz/cz/titul/trendy-v-bydleni-pro-seniory/4063134/#/getPodobneTituly=deskriptory-eq:511-amp:key-eq:4063134>

